

О. М. Кабашна

*Барви
рідного
краю*

*Вірші, пісні,
казки для дітей*

Харків 2013

УДК 821.161.1 (477) – 1

ББК 84 (4 УКР) 6 – 5

К 24

К 24 Кабашина О. М. *«Барви рідного краю»: літературно-художнє видання: українською та російською мовою.* – Харків, 2013. - 242 с.

У книзі «Барви рідного краю» хотілося розкрити красу і багатство рідного краю, виховувати вміння берегти це багатство і красу для майбутніх поколінь, цінувати рідну землю, на якій випало щастя нам жити. Я працювала з дітками більше сорока років, тому хочеться бути і зараз з своїми малятами.

У книзі з любов'ю розкрито їх характери, душу, прагнення і бачення світу.

ББК 84 (4 УКР) 6 – 5

© Кабашина О. М., 2013

© «COPY-SERVICE», 2013

Осінь – Чарівниця

Листопад

Плаче берізка тендітна,
Плачуть оголені віти.
Плачуть у синій блакиті,
Немов ображені діти.

А вітер безжально, жорстоко
Віти берізки терзає.
Красу її ніжну, дівочу
Зриває й під ноги кидає.

Ще й дощ, осінній, холодний,
Оголені віти вмиває.
Плаче тендітна берізка,
Бо захисту в неї немає.

Прийде зима, зачарує,
Коси серпанком покриє.
Спатиме ніжна берізка,
Аж поки весна не прилине.

Вересень

У новім картузику із ранцем
Вересень до школи поспішає.
Груші розмальовує багрянцем,
Яблука рум'янцем прикрашає.

Кавуни пузаті на баштані
Щедро подарує господині.
І лежать у сонячнім убранні
Золотисті і духмяні дині.

На городах скрізь кипить робота,
Вересень і тут все порядкує,
Щоб нічого не лишилось в полі.
Забирайте, люди, що Земля вам подарує.

Осінні барви

У золото одяглися
Берізки та клени.
А недавно тут було
Все ніжно-зелене.

Осінь радо роздає
Фарби всім навколо.
Посміхається лукаво,
Чарівно, казково.

Листопад

Вже гай шумить тривожно і тужливо,
Шепочуть злякано берізки:
– О, Боже, це зовсім неможливо,
Де золото, що прикрашало кіски?

А вітер стугонить по вітах і по даху,
Розносить золото і стеле килимами.
Берізки похилилися від страху,
І хмари ридають гіркими сльозами.

Ластів'ята

Ми у вирій відлітаєм,
Шлях цей дуже нелегкий.
Рідну землю залишаєм,
Край свій рідний, дорогий.

Прощавай, гніздечко рідне,
Де побачили ми світ,
Таке ніжне і привітне.
Зовсім скоро наш відліт.

У краї зовсім незнайомі,
Де ми знайдемо тепло.
Та повернемось додому
Навесні, щоб там не було.

Осінь

Осінь, осінь! Є ще в небі просинь,
Сонечко ще ясно світить з висоти.
Тільки там, далеко, вже летять лелеки
І несуть на крилах срібні холоди.

Осінь, осінь! Ти чарівна й гарна.
Золотом вкриваєш скрізь ліси й гаї.
Я тебе благаю, хоча знаю марно:
– Не тривож ти душу й коси ти мої.

Осінь, осінь! Ти багата й щедра.
Ти даруєш людям чарівні плоди.
Я тебе благаю, чарівнице - осінь:
– Ти до мене в гості краще не ходи.

Осінь, осінь! Є ще в небі просинь,
Сонечко так ясно світить з висоти.
Тільки там, далеко, журавлі й лелеки
Вже несуть на крилах срібні холоди.

Жур-жур-журавлики

Пливуть у небі журавлині зграї,
Журлива пісня лине в високості.
Прощаються вони із рідними ланами:
– Чекайте нас ви навесні у гості.

– Прощайте, журавлики милі,
Ми будем чекати на вас.
Нехай щасливими дороги ваші будуть.
Не забувайте рідний край і нас.

– Хай хоч які важкі у нас стежини.
І бурі, й зливи зустрічаються в путі,
Ми знов прилинемо до рідної хатини,
Де вперше сонечко побачили в житті.

Журлива пісня в небі тихо лине,
Пливуть у небі журавлів ключі.
Летять вони, тікають від негоди.
І вдень летять, і линуть уночі.

– Прощавайте, журавлики милі,
Ми будем чекати на вас.
Нехай дороги ваші будуть всі щасливі.
Не забувайте рідний край і нас.

Перше вересня

Лунає дзвіночок веселий,
Скликає друзів у клас.
Він манить, радо кличе
У невідоме нас.

Квапливою ходою
Крокує дівтора.
З єдиною метою:
Учитись для добра.

Щоб атом підкоряти,
Ростити врожаї,
Заводи будувати
І фабрики нові.

Без меж Вітчизна наша,
Багато націй в нас.
Та всюди поспішають
Сьогодні діти в клас.

Осінь

Осінь багрянцем покрила ліси.
Скільки багатства і скільки краси!
Щедрі плоди достигають в садах,
Гудуть трактори на широких ланах.

Багаті врожаї збирають вони,
Їх віддають їм родючі лани.
Щедро земля нагородить того,
Хто не шкодує їй серця свого.

Хто із світання й до пізньої зорі
Там, на посту, на широкому полі
Пестить рослинку, мов ненька дитя,
Їй віддає свою душу й життя.

Берізка

Стоїть берізка білокора,
Неначе дівчина струнка.
Ти подивися лиш навколо:
Чи є ще де краса така!

Оділа сніжно-біле плаття,
Ще й чорні цяточки на нім.
Уся в чарівному захваті
В своїм уборі золотім.

Шепочуть листочки із вітром,
Мов причаровують його.
Блищать сльозинки ранком світлим
Від щастя гордого свого.

Схилились соромливо віти,
Бояться глянути в блакить.
Вони вже впевнені, що вітер
Мимо них не пролетить.

Дружнє коло

Осінній дощик лопотить,
Нудьгу наганяє.
Та малечу непогода
Зовсім не лякає.

По калюжах тупотять
Їхні ноження,
Бо для щастя цій малечі
Треба небагато:

Аби разом, аби сміх
Скрізь дзвенів навколо.
Із краплинками дощу
Водять дружнє коло.

Вересень

Вже вересень кличе, мов срібні дзвіночки,
І зграї у небі пливуть.
Прощайте садочки, синочки і дочки
До школи сьогодні ідуть.

Гімназія двері відкрила вам радо,
Неначе казковий палац.
Навчайтеся діти, зростаєте, мов квіти,
Усе це створили для вас.

Учитель відкриє вам душу і серце,
У клас поведе всіх до знань.
Хай буде навчання, мов чисте озерце.
Ідіть у життя без вагань.

Усі ми в дитинстві пройшли ці стежини.
Немає на світі людей,
Щоб виріс, зміцнів, у дорогу полинув,
Не приклавши до парти грудей.

Хлібороб

Колосся пишним соком налилося,
І степ колишеться, мов море те безкрає.
А збіжжя золотом від сонця напилося,
І жайвір в небі весело співає.

Співає серце хлібороба теж,
Душа від щастя вся перевернулась.
Зоріють очі, в очах сльозинки щастя теж,
Бо праця його золотом вернулась.

О, праця хлібороба! Скільки в ній добра,
Недоспаних ночей, тривог і мрій великих.
Душа спочине лиш тоді, коли настане та пора,
Врожай уже засипано в засіки.

Жнива! Яке солодке слово для людей землі.
Це слово було для них святе віками.
Молились всі: дорослі і малі,
Щоб доля зглянулась над їхнім ланами.

Щоб буря, град чи вітер-буревій
Не загубили працю – їх святиню,
Щоб дощ і сонце були помічниками їхніх мрій,
І пестили їх ниву, як дитину.

Спасибі вам, всі трударі землі!
За працю вашу, невтомну і гарячу,
За теплий коровай на нашому столі,
За вашу горду й непохитну вдачу.

Прощання

Ластівки нанизують намисто,
Осінь уже дихає крилом.
І відходить літо десь за місто,
Забирає сонячне тепло.

На дротах усілась ціла згряя,
Щось щебечуть, настанови все дають,
Бо дорозі ні кінця, ні краю.
Ох, нелегко подолати їм цей путь!

Попрощалися із рідними краями,
Зграйка пурхнула і зникла в далині.
Смуток душу тихо огортає:
Жаль маленьких стало і мені.

Осіння троянда

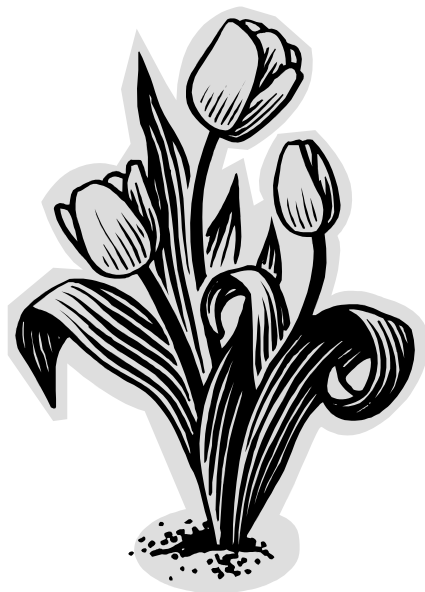
Осіння троянда – це квітка прощання.
Красива і ніжна, як подих весни.
Осіння троянда – остання надія,
Що серце зігріє теплом краси.

Хоч холод осінній вже дихає грізно,
Вона не злякалась, на зло розцвіла.
Розквітнути квітці ніколи не пізно,
Смілива б лише та красуня була.

Це чудо природи – осіння троянда,
Коли усі квіти вже мертві лежать.
Її пелюстки серед холоду й страху,
Мов вогники щастя, і гріють, й горять.

Осене любя, дай віру, надію,
Не смій загубити цю ніжну красу.
Дивлюсь на красуню і щиро радію.
У серці надію і щастя несу.

Весняні передзвони

Березень

Ой цей березень лукавий
Посміхається весні.
А повернеться направо,
Ще підморгує зимі.

Удень сонечко вже гріє
І струмочки дзюркотять,
А вночі мороз лютує,
Хуртовини ще летять.

Та весна, смілива, рада,
Вже керує скрізь парадом.
Он і проліски малі
Скрізь вилазять з-під землі.

Ох! Цей березень лукавий
Посміхається весні.
А повернеться направо,
Ще підморгує зимі.

Навесні

У корови є телятко,
У кози є козенятко,
У свині є поросята
Не полічиш, їх багато.
У кролички – кроленята,
Сірі й білі, теж багато.
У вівці – малі ягнята,
У качечки – каченята,
Є курчата в нас у квочки,
Мов пухнасті всі клубочки.
Гуска навела гусят,
А індичка – індичат.
Є у Мурки кошенята,
А у Жучки – цуценята.
У дворі в нас шум і гам,
Крики, визги тут і там.
Корова мукає, поросятко хрюкає.
Каченята крякають.
Кури кудкудахкають.
Лиш кролики сидять тихо,
Не говорять, це їх лихо.
Їсти хоче дітвора,
Бо обідня вже пора.

Ластівки

Ластівки повернулись до хати
І щебечуть під моїм вікном.
Скільки ж треба шляху подолати,
Щоб додому повернутись знов.

Щоб прилинути до свого гніздечка,
Де зустріли вперше сонячне тепло.
І відкласти там малесенькі яєчка,
Щоб чарівні ластів'ята вивелися знов.

І щебечуть ластівки біля хатини,
Яку вправно збудували тут,
Де квітують мальви попід тином,
І черешні навесні цвітуть.

Пагінець

Проспав він цілу зиму у зернинці,
Та лише сонечко пригріло з висоти,
Ожив, прокинувся, набрався сили
І вигулькнув стрілою з-під землі.

Розсунув перешкоди, посміхнувся,
Немов сказав:
– А ось і я!
Тепер усе навколо: вода, повітря, сонце
Й земля оця казкова – вся моя!

Березень

Березень прокинувся від сну,
Хоче розбудити все навколо.
Хоча скрізь сніг лежить ще, та йому
Вже стати хочеться в чарівне коло.

Он синички у саду своє – цінь-цінь
Весело виспівують ще зранку.
Кличе в небо сонце, височінь,
І горобчики вже крутять скрізь шарманку.

Любі друзі! Прокидайтеся від сну,
Час життя уже пробив, доволі спати.
Зустрічайте сонце і весну.
Пора весну – красну привітати.

Пролісок

Оченята! Ніжні, сині оченята.
Квіточка тендітна, та така завзята,
Оченята в неба вона позичає,
Листочки зелені радо випускає.

Ще й краплинки сонечка там, між пелюстками,
Ось і привітався пролісок із нами.
Снігу й морозу він не злякався,
Щоб принести весну, крізь бурі пробрався.

Фіалочка

Малесенька, малесенька, тендітна,
В траві фіалка ніжна розцвіла.
Була вона неначе зовсім непомітна,
Та бджілка зразу ж під кущем її знайшла.

Припала хоботком до соку чарівного,
Черпає силу з рідної землі.
Фіалочка радіє з щастя отакого:
Приносити і силу, й радість на землі!

Квітень

Квітень наш з голубими очима
Кличе все навкруги до життя,
Несе весну журавка на крилах.
Кожен день – все нові відкриття.

Там з гори ще дзюркоче струмочок,
Мати-й-мачуха цвіт випуска.
Зацвіте вже вербичка, вільшина,
Де ще вчора стояла вода.

У лісі ж небо упало на землю,
Килим проліски свій заплели.
Народились повсюди малята
Й свій танок у житті повели.

Травень

Травень, травень, милий травень,
Землю килимом покрив.
Луки, ліси і діброви
Зелен-зіллям застелив.

А між травами барвисті
Весна віночки заплела.
Такі ясні, прекрасні, чисті.
Скрізь ніби фарби розлила.

Укрила квітами дерева,
Немов готує до вінця.
І ця казочка травнева
Немає краю і кінця.

Соловей витьохкує в саду,
І зозуля обізвалась вже із гаю.
Ластівки он в'ють своє гніздо.
Славне літечко усі вони чекають.

Весняні струни

Ось із-під снігу вигулькнув струмочок,
Тихесенько весняну пісню заспівав.
Немов відкрив він від весни замочок,
Весняні передзвони розпочав.

Там другий, третій...
І дзвенять вже голосисто
Струмочки навкруги, немов ті струни ожили.
І верби одягаються у пишне вже намисто,
Бо всі чекали нової весни.

А сонечко все більше ніжно пригріває,
Все оживає навкруги, немов у казці чарівній.
А коли любиш щиро ти й кохаєш,
Весна співає радо і в душі твоїй!

Весняне розмаїття

Усе навколо буяє, оживає, квітне,
Немов у казці чарівній.
А сонечко таке ласкаве, лагідне, привітне
Панує на землі моїй.

Воно і серце, й душу зігріває,
Скрізь заглядає промінчиком ясним.
Природа навкруги давно уже чекає,
Щоб соками напитися із матінки-землі.

Чудова мить – весняне розмаїття:
Квіткова повінь розливається в садах.
Там юна яблунька справляє повноліття,
Всі гілочки у неї в білесеньких квітках.

А вишні всі в весільному убранні,
Немов би вишикувалися до вінця.
І навіть вітерець притих десь спозарання,
Щоб не злякати цю красу, якій немає краю і кінця.

Дивна сопілка

Дивна сопілка у небі дзвенить.
То замовкає, то знову бринить.
Звуки чарівні разносяться всюди.
Слухають їх і звірята, і люди.

Грудочка в небі сіренька висить,
То вгору злітає, то падає вмиль.
Крильця маленькі тремтять безупинно,
Ніби на нитці тримають пташину.

Хочеш послухати дивні пісні -
Вийди у поле ти навесні.
Музика ця зачарує тебе,
В казку краси і добра поведе.

Ця пісня про вірність і кохання
Пташині любій, що у гніздечку десь сидить.
Хай дні й години довгого чекання,
Пролинуть, наче радісна та мить.

Сонце

Сонечко в небі ласкаве, привітне,
Від нього все росте і квітне.
Квіти відкривають оченята,
Люблять сонечко дівчата і хлоп'ята.

Коли прокидається сонечко,
Загляне до тебе у віконечко,
Ласкаво торкнеться до щічки,
Самі відкриваються вічки.

А сонечко кличе до гаю.
Я швидко за ним вибігаю,
Росту, стрибаю і сміюся,
Сонечко ніжне, як моя матуся.

Бузкове щастя

Бузкові пахощі долинули із гаю,
Тривожать душу, крадуть спокій, сни.
Я так давно, я так давно тебе чекаю,
Як жде пташина любої весни.

Милують око кетяги бузкові,
Такі прекрасні, ніжні, чарівні.
І я беру, і я беру ці кетяги шовкові,
Який вже подарує щастя і мені?

А соловейко в гаї трелі розсипає,
За ними в гай, мов зачарована бреду.
І вірю в це, і це я добре знаю:
Своє бузкове щастя тут навесні знайду.

Ластівки

Я вийшла вранці рано на крилечко,
Ніби чудо тут побачила вві сні:
Маленька ластівка завзято так щебече,
Мов доказати хоче щось мені.

То підлетить, то відлетить десь недалечко,
І не вмовкає, ніби чарівна.
Я зрозуміла: дозвіл на гніздечко,
Випрошує дурнесенька вона.

Ласкаво обізвалась я до неї
І підбадьорила:
– О, люба, на здоров'ячко мости.
А тут і друг он підлетів до неї,
І почали грудочки глини вже нести.

Одержавши моє благословіння,
Взялися до роботи мулярі.
О, скільки треба вміння і терпіння!
Яку ж хатинку виклали малі!

Тихесенька, затишна, пір'ячком убрана.
Ото ж уже яєчка можна відкладати.
А там і пташеняток спозаранку
Матуся й тато будуть годувати.

Ще й сонце не зійшло, вони уже щебечуть,
Туди й сюди все без кінця снують.
Ці жовтороті крикуни багато хочуть
І просять їсти, бо вони ростуть.

От у турботах літо пролетіло,
І ластів'ята вирости, дорослі вже вони.
А восени у вирій полетіли
Татусь, матуся, доньки і сини.

Соловейко

Соловейко витьохкує мило,
Ніжно пісню виводить свою.
І наснагу, і вірність, і силу
Відчуває подруга в гаю.

На гніздечку сидіти ой тяжко,
Коли крильця так хочуть літати.
І хоча у гаю уже темно,
Пісня вірності буде її зігрівати.

Переливи мелодії ніжної
Осявають її, мов те сонечко ясне.
І ніхто не порушить гармонії вічної:
Де кохання і вірність, там народжується нове життя,
вічне і прекрасне.

Жайворонок

Он жайвір у небі весело співає.
Дзвенить, переливається веселий спів ясний,
Немов людей до праці закликає
І підбадьорює їх, втомлених, співак цей голосний.

Коли і влітку, й навесні кипить робота в полі,
Не до музик тоді всім трударям землі.
Дзвенять у небесах оркестри жайворові,
Несуть веселу радість солісти ці малі.

Тріпоче крильцями це чудо голосисте,
Дзвенить, переливається мелодія ясна.
Ніколи не почувеш її в місті.
Ні з чим не порівняється оця земна краса.

Ось вийди в поле навесні сам наодинці,
Послухати концерти жайворів серед ясної краси.
І дзвінку мелодію сріблясту
Ніколи не забудеш ти.

Пісні ці очищають душу й серце зігрівають,
Навіють спогади дитинства, теплі і ясні.
І вже ніколи не стають людьми оті, хто забуває,
Що вони теж родилися і вирости в селі.

Травневий дощик

Перший тихий дощик той травневий
Стукає по ставнях і по даху.
Ніжний, лагідний, такий веселий!
Я біжу, лечу, надвір скоріше вибігаю.

І ловлю краплини ці чудові,
Підставляю руки, голову і вуха.
Виринаюся чимдуж із рук у мами,
Босоніж лечу вже по калюжах.

Бризки розлітаються навколо,
А матуся радісно сміється:
– Бачиш, дощик діджалися ми, Толю,
Хай земля водиченьки нап'ється.

Все завітне і зазеленіє
Від дощу і сонечка ясного.
Бо вода ця живодійну силу має
Для рослинок і для тебе – зайчика малого.

Діма і сонечко

Відпусти мене, матусю,
Скоріше з кімнати.
Дуже хочеться Дімусі
Надворі гуляти.

Бачиш, сонечко сміється,
Промінчиком сяє.
Це воно мене гуляти
Надвір викликає.

Бачу, синку, та росою
Сонечко вже вмилось.
І до зустрічі з тобою
Як причепурилось.

Коли вийдеш до сонечка
Ти невмитий гратись,
То воно від нечепури
Може й заховатись.

Гордий слухач

У садку почувся свист,
Я скоріше з хати.
А шпачок, мов той артист,
Став мене вітати.

Він сьогодні прилетів
У свою шпаківню.
Свою радість розповів
І мені, і півню.

То залетється соловейком,
То, мов кіт, м'яука.
То свистить, мов канарейка,
Півневі - наука.

Півень гордо походжає,
Слухає артиста:
– Цілий рік я тут співаю,
В мене совість чиста.

Жайвір і синичка

Відлітаючи у теплий край,
Жайвір синичці на прощання сказав:
– Коли я вчасно не прилину,
Ти, моя люба сестро, заспівай за мене.

Заспівай веселим голосом весни,
Щоб прокинулися села і лани,
Щоб навколо все від співу оживало,
Весну – красну радо зустрічало.

І синичка радісно співала,
Лише сонечко тепленько пригрівало.
Розбудила вона все навколо,
Наче жайвора дзвенить навколо голос.

Метелик

У повітрі квіточка летіла,
А потім на лужку присіла,
І зникла серед пишних трав.
Шукає квітку Ярослав.

Ось знову піднялась, літає.
А Ясик в захваті гукає:
– Дивись, татусю, дивися вмиль,
В повітрі квіточка летить.

Спіймали, подивились – чудо!
– Я кривдити її не буду.
Пусти, татусю, хай літає,
Медку солодкого шукає.

Весна

Весна іде! Навколо все буяє.
Шумить, росте, оживає і квітне.
А сонечко всю землю зігріває,
Таке ласкаве, лагідне, привітне.

Дзвенять струмочки ніжним передзвоном,
У небі журавлі-веселики курличуть.
Вони у полі, в лісі, в лузі над загоном
Весну-весняночку на землю кличуть.

Дерева прокидаються від зимового сну,
Струмує чародійний сік у них по жилах.
Вітають вони ніжним листячком весну,
Пташки несуть весну до нас на крилах.

О весно люба, як люблю тебе я!
Ти піднімаєш дух і кличеш до життя.
А серце оживає знову, і співає,
І кличе, кличе у прекрасне майбуття!

Будь собою

Коли тобі боляче, серце пече,
Коли ні на чиє обпертись плече,
Коли сум по хаті всюди бродить,
Швиденько йди в природу – все проходить.

Горобчик цвірінькнув – і ти посміхнись,
Навколо уважно все роздивись.
Розквітла троянда, її приголуб,
Пелюсточки тихо притисни до губ.

Про біль свою бджілці малій розкажи,
Сльозинку пекучу ти їй покажи.
Не бійся про біль їй свою розказати,
Вона зрозуміє тебе, наче мати.

Вони не скривдять тебе, не осудять.
І біль твою приймуть краще, ніж люди.
Бо людям байдуже до долі чужої.
Природа ж – частинка тебе,
ТО Ж БУДЬ САМА СОБОЮ.

Весняночка
(дитяча пісенька)

Весняночка-паняночка
Прилинула до нас.
Співаємо співаночки -
Пройшов морозів час.

І сонечко в віконечко
Всміхається мені.
Дзвенять навкруг співаночки.
Ми кажем:
– Геть журбі!

Весняночка-паняночка
На крилах вже летить.
Співаємо співаночки,
Бо весело нам жить!

В лісах, гаях співаночки,
Веселий хор луна.
Співаємо співаночки,
Бо йде до нас весна!

Ой весна

(пісня)

Ще сніги лежать у полі,
А струмочок вже на волі
Ніжну пісню заспівав,
Від весни привіт послав.

Приспів:

Ой весна! Ой весна!
Ніжна, мила, чарівна.
Світлолиця і весела,
Звеселила міста і села.
Дітям радість принесла
Веснонька, весна!

Сніги тануть на землі,
А у небі журавлі.
Мов веселики курличуть,
Весну за собою кличуть.

Приспів:

Скрізь дерева одягають
Пишні шати чарівні.
Трави землю всю вкривають,
Буйні, пишні, запашні.

Приспів:

А весна сміється радо
І милується парадом.:
– Ось яка прекрасна я,
Ніжна, мила, чарівна!

Приспів:

Весна на Краснокутщині

Чарівний куточок у нас в Краснокутську –
Каразіна парк золотий.
А поруч і сад, неповторний і світлий,
Старий і завжди молодий.

Розкинула ніжне своє розмаїття
Повінь весняна в саду.
У білім вінчальнім убранні все віття,
Неначе я в казці бреду.

Квітує земля у веснянім убранні.
Це чудо. Найкраще з чудес.
Бо люди створили це чудо старанні,
Воно не упало з небес.

Каразіна доля є тут невмируща,
Творив Берендей чудеса.
Є доля й твоя у творінні святому.
У праці зростає краса.

Бджолині оркестри дзвенять у шумовинні
Чарівного моря садів.
Крокує весна, її кроки невпинні
Під музику і спів солов'їв.

О, рідна земля! Що є краще від тебе?
Простори твої золоті.
Садові розливи, блакить ясна неба,
Деревця оці молоді.

Зимонька

– зима

Грудень

Груддям вкриті всі дороги.
І морозець тріскотить.
Це зима до нас на крилах
На сніжинках вже летить.

Грудень дасть всім відпочити,
Заколисує поля.
Після праці хай спочине
Рідна матінка – Земля.

Руки ніжні хлібороба
Теж спочинуть хоч на мить.
Рік закінчився у грудні.
Новий рік до нас спішить.

Новорічна

Вже веселий Новий рік
Йде до нас до хати.
Ми прикрасимо ялинку,
Щоб його вітати.

Потанцюють Дід Мороз
І Снігуронька з нами.
Всі зустрінем радо свято
Танцями й піснями.

Подарунки принесе
Дід Мороз в торбинці.
Всім дістануться малятам:
Саші, Даші і Маринці...

Пиріг зникає

Білий. Білий, білий сніг
Тихо падає до ніг.
Діма вийшов на поріг,
З снігу він зліпив пиріг.

Він холодний і м'якенький.
Заховав пиріг у жменьку.
Потім хлопчик подивився.
Пиріг зник – сама водиця.

Віхола

Віхола надворі крутить, як примара.
Не видно, де небо, де земля, де хмара.
Сніг жбурляє в носа, в очі і у вуха.
Навіть заглядає під поли кожуха.

Все змішалось у вихорі шаленого танцю.
Виють десь від холоду вовки-сіроманці.
Віхола і хуга схожі між собою,
От тому і дружать з мамою-зимою.

ЗИМОВИЙ СЛОВНИК

У зими є свій словник,
Кожен з нас до нього звик:
Сніг, сніжок, пороша,
Морозець хороший,
Віхола, завія.
Вітрюган завиє,
хуртовину піднімає..
З Новим роком нас вітає!

Сосулька, бурулька, відлига, каток,
Засніжена гірка, санчата й льодок.
Зимові канікули – славна пора.
Тому й любить зиму наша дітвора!

Веселий танок

Перша сніжинка до мене влетіла.
Така вся срібляста, така сніжно-біла.
Тільки-но сонечко ясно світило,
А тут вже зима до нас прилетіла.

Я глянула в віконце, а надворі
Мільйони сніжинок пішли у танок.
Одні танцюють полечку,
Другі кружляють вальсом в колі,
А треті витинають гопачок.

Ой! Як чудово! На ганку я присіла.
Милуюсь чудом. Це ж яка краса!
Навколо зразу стало все казково – біле,
Немов на землю впали небеса.

Хуртовина

Розгулялась хуртовина,
Виє, завиває.
Ніби ранена звірина,
Трощить все, ламає.

Хмари сонечко закрили.
Вітер в полі свище,
Ніби змії отой стокрилий,
Реве, як вовчище.

Вхопить жертву, кине,
Іншу знов хапає.
І старанно все навколо
Снігом засипає.

Так лютує хуртовина
Від свого безсилля,
Бо весна прилине скоро,
І зникне її сила.

Берізка

Стоїть берізка під віконцем
Вся в сріблі – інеї,
Залита ніжним сонцем.
Свої гілячки – рученьки здіймає до небес.
Це чудо – диво! Це чудо із чудес!

В святковім білім інеї оця красуня мила.
Від вітру лихого голівку не схилила.
Лише лукаво граючи своїми гілочками,
Від вітру відбивається із інею голками.

Летять оті голки, іскриночки срібlistі.
Берізка залишається у білому намисті.
Поглянеш – серце молодіє і співає:
Така краса є лиш у моєму краї.

Січень

Місяць січень незвичайний.
Перший місяць року.
День вперед щодня скакає
Гороб'ячим кроком.

Ніч тікає помаленьку.
Сонце світить яскравіше.
В січні святам всі раденькі,
Їх бо тут завжди найбільше.

Та хоч сонечко і світить,
Зовсім ще не гріє.
А мороз січе і гнітить,
Аж душа німіє.

Хуга, віхола гуляє,
Морози тріскають,
Немов все живе навколо
Загубити хочуть.

Та нікого не злякає
Люта холоднеча.
З гірки весело літає
Навіть і малеча.

Зимонька-зима

Радісна й весела
Зимонька-зима.
Скільки справ хороших
Принесла вона.

Лижі і санчата,
Сніжки й ковзани,
Бабу сніговую
Ліплять малюки.

Щедрий та веселий
Дід Мороз іде.
А за ним Снігуронька
Хоровод веде.

А мороз із вітром
Нумо, пустувати.
За носа, за щічки
Всіх давай щипати.

Тільки нам морози
Й вітри не страшні.
Хороше всім жити
В рідній стороні.

Пушок

Подув північний хвастовитий вітерець,
За ним і хмарки швидко линуть навпростець.
Кругом насипали біленького пушку.
На радість дітям, білий пух на поріжку.

Пролетіли, натрусили.
Все подвір'я стало біле.
Мов метелики срібlistі,
Білий пух літає містом.

Толя пух несе у хатку
І питає:
– Що це татку?
Тато каже:
– Це сніжок,
Він летить он з тих хмарок.

Хлопчик тихо щось шепоче,
Той пушок погріти хоче.
Але що це? Де ж пушинки?
На долоньці лиш краплинки.

Хурделиця

Хурделиця – не просто сніг.
Це, коли вітер зіб'є з ніг,
Засипле снігом очі, рота,
Коли не вийдеш за ворота,
Коли гуде усе від гніву,
Бо хтось розсердив зиму сиву,
Усе тоді готове заховатись,
Щоб зимі лютій в руки не попастись.

Живі барометри

Розцвірінькались вони,
Весело щебечуть.
Значить морозу не жди,
Відлигу пророчать.

А пір'ячко надулося,
В клубочки зіжались,
Значить, біди начувайся:
Морозу діждалися.

І прогноз уже точний це,
Можеш перевірити.
Коли вийдеш ти на ганок,
Поглянь на барометри.

Відлига

Мороз взяв вихідний
І десь відпочиває.
А сонце зразу ж припікає,
Вже капає із даху,
Стоять кругом калюжі.
Горобчикам погода ця подобається дуже.

Розправили пір'їнки,
Щебечуть на кущах.
Радіють всі звіринки:
Пройшов морозів жах.

Всі задоволені:
Лисичка, зайчик, мишка:
– Мороз відпочиває,
І нам - перепочинок.

Погоду цю в народі
Відлигою назвали.
Відлигу всі давно
З надією чекали.

Хоча Мороза Дідуся
Ми дуже поважаєм,
Та раді всі тоді,
Коли старий відпочиває.

Бурулька

За ніч на даху
Виросла бурулька.
Ну справжнісінька тобі
Цукерочка-сосулька.

Лизнула Катя,
Смакують Коля й Ната.
І Ніна з Ромою
Взялися посмоктати.

А завтра всі лежать,
Не йдуть гуляти.
І температура піднялася,
І горлечко болить.

Ото ж бо, любі,
Бурульок не можна смоктати,
Бо від цього
Захворієш вмиць.

Килим матінки-зими

На білосніжних лебединих крилах
Прилетіла матінка-зима.
Білим саваном землю покрила,
І ніяк не налюбуеться сама.

Рано-вранці сонечко влітає
Золотаві ниті в білосніжні килими.
А вночі сріблінки місяць розсипає
У творіння матінки-зими.

А пташки і всі звірята лісові
Вимальовують на килимі узор.
Це мереживо побачиш на зорі,
Коли вийдеш і окинеш поле зором.

Пташина їдальня

Постукала синичка у вікно:
– Я тут чекаю вже давно.
Чому ж ніхто не хоче зустрічати?
Ну хоч трішечки мене підгодувати.

Димок заглянув у віконце,
Надворі ясно світить сонце.
Там мороз тріщить, аж припікає,
Земля ж під снігом тихо спочиває.

А синичка заглядає скрізь,
Та немає нічого. Куди не полізь.
Зернятка усі під снігом заховались,
Ну хоча б одно поснідати дісталось.

Накинув Діма кожушинку,
Узяв насіннячка торбинку.
Повісив годівничку у садочку,
Насипав зернят для синички.

Вона цвірінькнула, зібрала всіх подруг навколо.
І завертілося, мов в каруселі коло.
Схопила зернятко і відлітає,
За нею інша швидко прилітає.

Літають, цвірінькають, снідають радо.
А Діма любується пташиним парадом.
Синички щасливі – сьогодні вже ситі вони
І не бояться лютої зими.

Пороша

Надворі пороша, пороша, пороша.
Крупинки-сніжинки летять з висоти.
Яка ж ти чудова! Яка ж бо хороша!
Всю землю закутала саваном ти.

Надворі пороша, пороша, пороша.
Сніжиночки тихо пливуть із небес.
Яка ж ти чудова! Яка ж ти хороша!
Мов з казки з'явилося одно із чудес.

І тихо чаклує пороша, пороша.
І брови, і вії, й волосся покрила сніжком.
Я чудом люблюсь. Яка ж ти хороша, хороша!
Не зникни, будь ласка, отам за вікном.

Хай сипле із неба пороша, пороша.
Навіки цю казку в душі збережу.
Яка ж ти чудова! Яка ж ти хороша!
Сніжиночко люба! Тебе я всім серцем ЛЮБЛЮ.

На засніженій горі

На засніженій горі благодать сама:
Аж земля дрижить від сміху,
Скільки радості, утіхи
Принесла зима.

Разом з вітром мчать малята
На засніженій горі.
Всі дівчата і хлоп'ята
Тут від зорі і до зорі.

В кучугури он зарились,
Тільки носики стирчать.
Всі від сміху покотились
І у захваті кричать.

Галасують – сміх і втіха,
Радісна пора.
Ох, і любить цю потіху
Наша дітвора.

Сніжиночка

Летять, летять, сніжиночки
В просторі голубім.
Летять, летять і крутяться
У танці запальнім.

Летять. Летять білесенькі
У гості до землі.
Їх радо зустрічають всі:
Дорослі і малі.

Земля покрилась килимом.
Навкруг яка краса!
Змішались в танці-вихорі
Поля і небеса.

Новий кожушок

Вибігло зайчатко з хати,
Слідом - і зайчиха-мати.
А навколо скрізь сніжок,
Білий ліс і весь лужок.

Каже зайченяті мати:
– Треба шубку поміняти.
Бо, як вийдеш на лужок,
Видно сірий кожушок.

Одягла зайчатко мати
В білосніжний кожушок.
– От тепер іди гуляти
Хоч у ліс, хоч на лужок.

Не помітять тебе круки,
Ні лисиці, ні вовки.
І сова не вхопить в руки,
Ні ворони, ні граки.

Радість

Метелики срібні до нас прилетіли,
І плечі, і руки, і землю покрили.
Кружляють навколо в веселому танці.
Ой! Скільки веселоців дітям уранці.

Як спати лягати, навколо похмурі дерева стояли,
В кущах наче сірі вовки поховались.
А вранці! А вранці!
Розбіглись в ліси усі сіроманці.

Сніжинки-сріблячки з казкових країн прилетіли,
Кущі і дерева саваном чарівним покрили.
Кружляють з малятами у веселому танці.
Ой! Радості скільки зима принесла нам в
чарівному ранці.

Воробей

Зовут меня воробей.
Ну и имя – вора бей.
Я ж совсем не вор, друзья,
Вот и бить меня нельзя.

Я не плачу, не кричу,
Но, как и вы, я есть хочу.
Мама дарит вам печенье,
Шоколадку и варенье.

А я зернышко найду –
Уже сыт, не пропаду.
Чтобы выжить, не пропасть,
Иногда надо и украсть.

Я попрошу тебя на ушко:
– Сделай мне зимой кормушку.
А весной в вашем саду
Я и сам найду еду.

Новорічна ніч

Калина росте біля рідної хати.
Дітей там чекають і батько, і мати.
Готують на стіл новорічні всі страви,
Ялинку прикрасять дітям для забави.

Приспів:

Калино, калино, до тебе я лину,
До тебе я лину в щасливу годину.
Бо знаю – чекають, і батько, і мати,
Щоб рік цей новий знов разом зустрічати.

Калино, калинонько, знаю: чекаєш.
І знову ти радо мене привітаєш.
Татусь і матуся всміхнуться ласкаво,
Я ж чарів нап'юся для сили і слави.

Приспів:

Якщо не прийду я в цю ніч новорічну
І чомусь порушу традицію звичну,
Промінчиком сонця у хату загляну,
Татка приголублю, порадую маму.

Приспів:

Хоч скільки вам років сьогодні минає,
Та поки вас дома родина чекає,
Завжди бережіть традицію вічну:
Зустріньте з батьками цю ніч новорічну.

Літо-літечко

Червень

У лісі вже сунички червоніють,
Зацвіла акація в гаю.
І ромашки серед трав біліють.
Це вже червень порядкує – пізнаю.

А черешні соком налилися,
Мов червоні яхонти висять.
Літо, літечко навколо розлилося,
Пестить, вигріває всіх малят.

А вони, такі безпомічні й маленькі,
Скрізь: в гніздечках, у кущах і на землі.
Бережи їх. Дай піднятися на крила,
Бо вони – прикраса рідної землі.

Липень

Медові пахощі навколо розлилися,
Липа цвіте у гаю.
Це вже липень росою умився,
Теплом пестить він землю своєю.

Ромашки квітують у лузі.
Луки в барвах – справжній килимок.
На полях хліба вже половіють,
Набирається сили садок.

Коло вуликів скрізь заметілі
– Дзу! Та – Дзу!
Навкруги тільки й чуть.
Це бджілки – господині умілі
Мед янтарний у вулик несуть.

Серпень

Ходить серпень босоногий полем,
Розмальовує золотом поля.
І готується неначе до пологів
Рідна наша матінка-земля.

Десять місяців вона плекала,
Пестила хліба із краю в край.
А тепер уже пора настала:
Забери, господарю, врожай.

Літній вечір

Сонечко заходить.
Небо мов палає.
Соловейко в гаї
Тьохкає, співає.

Пташечки притихли,
Лише кує зозуля.
В неї одні примхи:
Роки все рахує.

Місяць серед неба
Серпиком звисає.
Хмарка – крокодильчик
Вся горить, палає.

Вдалині під лісом
Марево туману
Закрива завісою
Річку і поляну.

Все до болю рідне,
Все таке знайоме.
І в той час незвідане
І давно відоме.

Дощик

Пішов дощик на поля,
П'є, радіє вся земля.
Буде чим почастувати,
Всі рослинки годувати.

Бо всі вони із землі,
І дорослі, і малі,
Смокчуть молочко щоднини,
Наче з матері дитина.

А ці соки чарівні
Дають силу і мені,
Всім рослинкам і звірятам,
І дівчатам, і хлоп'ятам.

Ми радієм огіркам,
Помідорам, кавунам,
Кукурудзи качанам.
І картопельці святій.
Редисочці молодій,
Вишенькам рум'яним,
Грушам полум'яним,
Яблукам червонобоким
І хлібам рясним, високим.
Все, що маєм ти і я,
Дають дощик і земля.

Вечір після дощук

День тихенько гасне,
Вечір наступає.
Сонечко втомилось,
За обрій сідає.

Небо чисте, чисте.
Дощиком умилосся.
До зустрічі з місяцем
Так причепурилося.

А він вже на небі
Серпиком звисає.
Чергувати треба,
Сонечко ж сідає.

Пташки не співають.
Зозуля не кує,
Тільки десь голубка
Тихенько воркує.

Та ще соловейки
Почали змагання:
Хто пошле подрузі
Найкращі вітання.

Вподовж неба хмарки
Розпустили коси.
Мов з казки отари
Всі срібноволосі.

Марева

Сонце зайшло непомітно,
Хмари весь обрій закрили.
І серед неба розкинув
Крила орел сизокрилий.

Потім це став не орел вже,
Кит он пливе в океані.
А кругом нього хмаринки,
Ніби рибки лукаві.

Там вдалині он кораблик
Мирно пливе серед моря.
На обрії човни – вітрила
З вітром змагаються, спорять.

Тьохкає десь соловейко,
Трелі свої розсипає.
Це він подрузі милій
Втому й нудьгу розганяє.

Ось череда йде. Гордо і ніжно,
Плавно корівки ступають.
Не поспішають, хоч пізно,
І їх господині чекають.

Раптом все стихло. Завмерло.
Хмарки вже небо закрили.
Дощик покрити все навколо.
І чорна ніч наступила.

ШОВКОВИЦЯ

Оля, Толя і Сергійко,
Люба, Вітя і Андрійко
На гіллячці сидять,
Немов гороб'ята.
Смачні ягідки їдять,
Ласують завзято.

Сині губи, сині щічки.
На руках, мов рукавички.
Ще й на платтячку скрізь плями,
Ох і попаде від мами.

Та не можуть відірватись
Від смачненьких ягідок вони.
Шовковичка пригощає:
– Їжте, їжте, пустуни.

Хитрячок-боровичок

Ось грибок-боровичок,
Цей маленький хитрячок.
Заховався під голками
І з руками, і з ногами,
Шапку набік повернув
І неначе він заснув.

Люда тихо підійшла,
Голочки ті підняла,
І кричить:
– Ура! Ура!
Ось я білий гриб знайшла.
Гриб тихесенько сміється:
– Бач. Дівча як задається.

На добраніч

Сонечко сідає десь за небокрай,
Промінчиком сяє Ясику:
– Прощай!
За день я втомилосся, хочу відпочити.
І тобі, маленькому, треба теж спочити.

Набирайся силюньки, здоровим рости,
Щоб нікого в світі не боявся ти.
Ранком ми зустрінемося знов серед двора,
Підемо у літечко, до щастя і добра.

Розмова на горбочку

У лісочку на горбочку
Примостився білий гриб.
Кругом нього у таночку
Мухоморів цілий рід.

Насміхалися поганки
З лісового простака:
– В тебе тіло, як лоханка,
Й шапка в моді не така.

Ми - краса усього лісу,
модні шапочки у нас.
Посміхнувся гриб у вуса:
– Тільки й користі від вас.

Білий гриб шанують люди,
Люблять ласувать білки.
Ну а вас завжди і всюди
Лише топчуть залюбки.

Господиня

Ой! Я славна господиня.
І город у мене славний.
Я сама його садила
У квітучім світлім травні.

Тут горох є і квасоля,
Морковиця й бараболя.
Росте редька, перчик, кріп
І часник уже окріп.

Капусники одяглися
У рясні свої спіднички.
А редисочки рум'яні,
Наче близнюки-сестрички.

Помідорчики рум'яні,
Мов дівчата полум'яні.
Кукурудза вже струнка
Своє віття випуска.

Тут є соняшники гожі,
Всі на сонечка похожі.
І тепер моїм городом
Любуються перехожі.

Вечір

Сонечко сідає,
Вечір наступає.
Небо чисте - чисте,
Ні хмарки немає.

Місяць, мов лимончик,
З срібним ореолом,
Немов медальйончик,
Звисає півколом.
Навкруг тихо - тихо.
Пташки не співають.
Лише ластів'ята
Стрілою літають.

Швиденько літають,
Мов човники снують.
Це, напевно, дощик
Маленькі віщують.

Зустріч з морем "Ніч"

Місячне сяйво розлите.
В морі доріжка срібляста,
Наче серпанком повита
Ніжна вода бархатиста.

Тихо навкруг. Не шелесне.
Стих уже гомін дитячий.
І лише хвилька тихенько
Щось своє ніжно лепече.

Може, про вірне кохання,
Може, про очі дівочі,
Може, співа колискову
Рибкам малим серед ночі.

Жадібно слухаю море,
Хвильки ловлю я сріблясті.
В пам'яті хочу залишить
Пісню чудову про щастя.

Радість

Тихо – тихо навкруги.
Море спить і крізь сон щось воркоче.
Вітерець десь принишк у степу,
Наче друга збудити не хоче.

Раптом сонячний промінь ясний
Розіслав по воді позолоту.
Вітерець прилетів з далини,
Посміхнувся і взявся за роботу.

Сонну чайку збудив білокрилу,
З пір'ям білим ласкаво погрався.
На човні розправив вітрила
І за хвильками далі погнався.

Море сонно здыхає, бурчить,
Пустуна вгомонити все хоче.
Але він розігрався, шумить
І тихенько за боки лоскоче.

Прокидаються хвильки, пустують.
Одна одну ласкаво вмивають.
Всі з веселим і радісним сміхом
Новий ранок і день зустрічають.

Наша екскурсія

Був чудовий літній ранок,
Ледве сонечко зійшло,
Діти рано-спозаранок
Розбудили все село.

– І куди ж ці пташенята
З дому рано так летять?
Це дівчата так, доярки,
Між собою гомонять.

На екскурсію в Полтаву
Повезуть сьогодні нас.
Потрудились ми на славу,
Відпочити настав час.

Мчить автобус в даль ранкову,
Повен радості й пісень.
Все цікаве і святкове
В цей чудовий, світлий день.

Тридцять пар очей дитячих
Всі направлені в вікно.
Тридцять тут сердець гарячих
Б'ються, начебто одно.

За вікном, неначе в казці,
Вдаль пливуть сади й поля.
Ой, до чого ти прекрасна,
Наша рідная земля!

І не встигли роздивитись.
На простори золоті,
Довелося примиритись,
Що кінець уже путі.

А Полтава зустрічала
Нас у сяйві золотім.
Тайни нам свої вручала,
Ніби гостям дорогим.

І про Ворсклу, і про Лтаву
Розповів екскурсовод.
Показав свою Полтаву:
І музеї, і завод.

Котляревський де родився.
І Шевченко де сидів.
Де нескорені полтавці
Били лютих ворогів.

Ось і сонечко сідає,
Відпочити йому час.
А Полтава не пускає,
Причаровує все нас.

День пройшов, мов сон чарівний,
Ми всі наче підросли,
Бо вивчаємо край рідний
І багатшаєм самі.

Ти на землю прийди

Ти на землю прийди,
Щоб розквітли сади,
Щоб троянда в саду розцвітала,
Колосились поля.
Твоя рідна земля
Красивішою й багатшою стала.

Ти – господар Землі!
Твої руки малі
Чудеса хай творять щогодини.
Щоб творіння твої
На цій милій землі
Були гідними ім'я – ЛЮДИНИ.

Сонечко моє

Вибігла Ганнуся
Вранці на лужок,
А навкруг розкинувся
Зелений килимок.

Та лише промінчики
Сонечко послало,
Все навколо
Ніжно-золотаве стало.

То свої очиці
Кульбабки розкрили.
Наче справжні сонечка
Килимок покрили.

Ганнуся букетик
Сонечок нарвала.
Віночок на голівку
Гарний заплітала.

– Ось дивись, матусю,
Що у мене є.
Матуся сміється:
– Сонечко моє.

Веселка

Веселка над лісом злетіла,
Неначе чарівна жар-птиця.
Тут відпочить вона присіла,
Захотіла у Мерлі напиться.

Розпустила казкові крила,
Весела, ніжна, чарівна.
Коромислом землю покрила,
Мов посміхається вона.

Ця посмішка, така вродлива,
У різні барви розлилась.
Покрасувалась, напилася, відпочила
І знов у мандри подалась.

Ранок на морі

Ніч тихенько відходить.
Крила свої підіймає,
Тихо, якось неохоче,
За море кудись поспішає.

Мить! І край неба на сході
Вкрився рожевим серпанком.
Сонечко всіх привітало
З добрим і радісним ранком.

Не злякались

Зайчик, зайчик-побігайчик
По доріжці скакав:
СКІК! СКІК!
По доріжці скакав,
Жабеняток лякав:
ПЛИГ! ПЛИГ!
Жабенятка тікають,
Всі у річку плигають:
ХЛЮП! ХЛЮП!
А з водиці виглядають,
Дражнять зайчика, співають:
– КВА! КВА! КВА! КВА!

Хвилечка морська

Срібна хвилька морська,
Ти немов чарівниця
Пригортаєш ласкаво до себе.
І хлюпоче тихенько водиця

Хвильки ніжно голублять все тіло,
Тиха радість наповнює груди.
Хто хоч раз побував біля моря,
Той довіку його не забуде.

Лялька

Наша Лялька - просто чудо.
Та хвалить її не буду.
Живе в нас вже десять літ
Цей сіренький диво-кіт.
Слова Лялька розуміє:
На, візьми, гаряче, їж.
А коли гукаєш:
– Лялю!
Прилетить вітру скоріш.
Мишку, пацюка впіймає.
І горобчик не втече.
На трубі лежить, дрімає,
Наче їй і не пече.
А забудеш дати їсти...
Що ж ти сам і винен в тім.
Лялька може завітати
За сніданком і на стіл.
Щось смачненьке швидко вхопить
І дає вже драпака.
Знає хитра, що одержить
За крадіжку шльопака.
Всі ми любим нашу Лялю.
Це мов член сім'ї у нас.
Вам кошенятко подарує,
Звичайно, тільки під заказ.

Вічність

Роки! Роки! Немов хмарки в небесному просторі
Пливуть самі, не знаючи куди.
Шукають, мабуть, тихі ясні зорі,
Чи, може, острів щастя серед тихої води.

О, їх ніяк не можна зупинити.
Нікому не підвласна та хода.
Не помічаєш ти отого плину,
Коли ще зовсім юна, молода.

А коли вже роки в блакиті загубились,
І павутиння срібне скроні покрива,
Благаєш ті хмарки чарівні зупинитись,
Щоб вічність знову й знову ожила.

Дары земли

Пришел июль – горячая пора.
Лето стоит уже в полном разгаре.
Ты не ленись собрать дари зела,
Их никогда не купишь на базаре.

Скорей бери ты в руки козубок,
Иди на поле, в лес иль на лужок.
Там ждет тебя раздолье удалое
И травы волшебные – счастье земное.

Вот ромашка при дороге расцвела,
Цветок незаметный, зеленый, душистый.
Ее обязательно побольше б я взяла,
Зимой заменит лекарство кудесник пушистый.

Она нужна для полосканья горла,
При раздражении, боли в ране утолит.
Помоешь косы – золотое гроно
На голове рассыпится и заблестит.

Еще добавь в настойку ты любисток –
Душистые зеленые листы.
И свои косы, золотом завиты,
И в зеркальце уж не узнаешь ты.

Стоп! Подорожник подмигнул лукаво:

-Возьми меня, я лекарь-чудодей.

Когда с желудком будет непорядок,

Свари настой и на здоровье пей.

К ране приложи ты мой листочек,

Он сразу боли утолит.

К здоровью нашему надежный он мосточек –

Приложишь: он остановит кровь и боли удалит.

В лесу ты встретишь нежный колокольчик,

То ландыш-лекарь расцвел уже в глуши.

Нарви букетик, просуши чуточек,

Пусть про запас у тебя на полочке лежит.

Сердечко барахлит – сделай настойку,

Попей ее и будешь ты здоров.

Успокоишься, получишь и в душе настройку,

Никаких не надо докторов.

В лесу на поляне земляника созрела,

Спеши на поляну с корзинкой, мой друг.

Ценней, вкусней нет на свете зела,

Рубины земля разбросала вокруг.

Когда поешь ее ты вволю летом,

Тогда спокойно зиму ты встречай.

Болезнь не будешь, а еще с запасом

Сорви ты веточек на полезный и душистый чай.

А вот пион расцвел – цветок и важный, и прекрасный,
Но в нем не только нежная краса.

А есть целительная сила: спокойствие,
Ограду от напастей подарили ему небеса.

Бузина расцвела – белые корзинки,
Словно невеста раскрыла свой наряд.
Бери скорей корзинки без запинки,
Простуде, кашлю дорогу преградят.

По дороге ты спешишь,
Везде топчешь ногами шпориш.
Сорви пучочек, не спеши, постой,
Пригодится он зимой.

Наполни старательно свою аптечку летом,
Пусть в запасе все на полочке лежит.
Зима придет. И сам попьешь, поделишься с соседом.
И будешь ты здоров, и сосед поблагодарит.

Стоп! Внимание! Рви спокойно все травы.
Только помни: не для забавы
Все в природе ты берешь.

Запомни правило одно:
Бери спокойно любое ты зело,
Но так, чтобы нам, и детям, и грядущим поколениям
Краса земли осталась неизменной.

Живодійна сила

Все більше сонце припікало,
Немов розпечене горнило.
В природі все давно чекало,
Щоб щось це пекло зупинило.

І ось на сході чорна хмара,
Зловісна, темна. В'ється і клекоче,
Летить по небу, мов примара,
І все живе скрізь залякати хоче.

Там вдалині озвався гуркіт грому,
І перші вдарили вже блискавиці.
Немов по небу, чорному, страшному,
Десь пронеслись вогненні колісниці.

Та хай гуркочуть громовиці,
Хай небо все палає під вогненним смерчем,
Рослинка кожна вже припала до водиці.
Життя дає відкоша чорній смерті.

Сінокіс

Сінокіс! Сінокіс!
Всюди чути дзенькіт кіс.
І видзвонює косарка,
Всім на лузі нині жарко.

Треба травку всю скосити,
Потім її просушити,
У копиці все складати,
Далі все заскиртувати.

Взимку смачно й ловко
Поїдять корови.
Пийте, любі, молоко
І будьте всі здорові!

Літо-літечко

(пісня)

Літо-літечко навкруг
Сонце розсипає.
А малеча стала в круг,
Пісеньку співає

приспів:

Літо, літо – славіная пора!
І сміється, і радіє всюди дітвора.

Біля річки гомін, сміх.
Бризки скрізь літають.
Діти, наче каченята,
Весело пірнають.

приспів:

В лузі коник-стрибунець
На скрипочці грає.
Веселитись молодець
Всім допомагає.

приспів:

Вже і ягідки-сунічки
В лісі дозрівають.
Підрум'янили всі личка
І гостей чекають.

приспів:

Бджілка

(пісня)

Я весела славна бджілка,
По лужку літаю.
Дуже весело мені –
Я медок збираю.

приспів:

Жу – жу – жу,
Жу – жу – жу,
Я медок збираю.

Дома дітки є у мене,
Їх я доглядаю.
І на лапки у мішечки
Пилок їм збираю.

приспів:

І пилочком, і медком
Діток нагодую.
На зиму запасу,
Ще й вас почастую.

приспів:

Хоча зовсім я маленька,
Та де я літаю,
Скрізь про ваші врожаї
Старанно я дбаю.

приспів:

Кажуть, що сердита я,
Нікого ж не чіпаю.
А зачепите мене,
Боляче кусаю.

Жоржини (пісня)

Розквітли жоржини у нас під віконцем,
Такі величаві, такі чарівні.
Жоржини, жоржини, ви квіточки сонця.
Приносьте щороку радість мені.

Жоржини садила колись ще матуся,
Садила це чудо вона навесні.
А я до жоржини лицем пригорнуся,
Згадаю матусю і руки її.

Пелюстки жоржини і лагідні, й ніжні,
Мов руки матусі, що гладили нас.
Цей лагідний дотик забути не можна,
Хоча пролітає на крилах вже час.

Розквітли жоржини в нас знов під віконцем.
Такі величаві, такі чарівні.
Жоржини, жоржини - ви квіточки сонця,
Дитинство нагадуйте, завжди мені.

Матуся моя вже давно спочиває,
Жоржини щороку саджу навесні.
Букет цей чарівний мені нагадає
Матусю і руки її золоті.

Чарівна краса

Є в Асканії-Нова куточок чарівний:
В тихім парку дівча яснолице
Поливає із глечика квіти.
Тихо ллється, хлюпоче водиця.

Із легенди – це символ кохання.
А в житті – символ праці людської.
Без любові святої і праці,
Не було б тут краси чарівної.

*Я люблю
Україну*

Україно моя

Україно моя, рідний зоряний краю,
Я тобою живу, тобі пісню співаю.
Твоя радість – моя, твоє горе – зі мною.
Я сумую, і плачу, і радію з тобою.

Україно моя – солов'їні розливи,
Рідна мова моя і пісні солов'їні.
Я – частинка твоя, я – краплинка твоя.
Найпрекрасніша в світі, рідна земле моя.

Україно моя, ти казкова перлина.
Я навіки твоя, вірна серцем дитина.
Я не зраджу тебе, ні на що не змінюю.
Не продам ні за що свого рідного краю.

Україно моя! Чорне море й Карпати.
Ти зі мною завжди, наче рідная мати.
Плине сивий Дніпро, несе води до моря.
Скільки ж бачив ти сліз, скільки бачив ти горя!

То ж вставай, піднімайсь, рідна земле моя!
Хай квітнуть повік твої ниви й поля.
Хай у щасті живе твоя кожна дитина.
Будь щаслива повік, моя рідна Вкраїно.

Як тебе не любити

Рідна земле моя, як тебе не любити,
І сади, і ліси, і моря, і поля.
Подивись же навколо, схочеш вічність прожити,
Щастям дихає рідна земля.

Кожен ранок – це пісня і ласка,
Кожен день – це поема чудова,
Кожен вечір – чарівная казка,
Кожна ніч – чародійка ніким не збагненна.

Рідна земле, як тебе не любити!
Чудо світле в космічному просторі.
Ти нас пестиш, годуєш, умієш усе нам простити,
З нами разом ти в радості, щасті і в горі.

Рідному краєві

Краснокутщино рідна! Земле чарівна!
Ти прекрасна завжди, мов казкова царівна.
Вечори твої ніжні позолотою вкриті.
Ранки чудові всі серпанком повиті.

Зоряні ночі і сонячні дні –
Всі ви чарівні і любі мені.
Люблю рідну землю – чарівну красу,
І пісню, і серце для неї несу.

Люби мене

О люди! Як ми не шануєм чудо.
Це чудо – землю нашу, на якій ми живемо.
Такої у всьому Всесвіті і не було, й не буде.
Ми ж її нищимо, плюндруємо і на шматки рвемо.

Ми цінимо лиш те, що нам дає прибуток.
Будуєм шахти, свердловини, поле оремо.
Рубаємо ліси, вбиваєм звіра, нищим рибу.
О, жадібність людини, усе ми гребемо.

А подивись навколо, друже! Яка чудова ця планета!
Земля – матуся наша, казка чарівна.
І взимку, восени. І навесні, і влітку
Мінняє барви. І всю оцю красу дарує вам вона.

Ось квіточка весняна, ніжна, синьоока,
Ласкаво посміхнулась навесні.
А там тюльпан, нарцис, піон – розлив той квіточок
широкий.

Дарує все це нам Земля, тобі й мені.

І жайвір пісню в небі розсипає.
Квітує яблунька в саду, дарує нам плоди.
Немов кричить Земля, і просить, і благає:
– Людино любя! Це все тобі, ти лиш мене люби.

Люби мене і бережи мої творіння,
Щоб я лишалась такою не вві сні.
Цінуй мене, щоб і прийдешні покоління
Могли побачити мене у всій моїй красі.

Земле моя

Земле моя, єдина, ніжна, мила,
Люблю тебе у сні і наяву
І жайвір в небі, й пісню солов'їну
Люблю я все, бо вами я живу.

Люблю тебе і влітку, й навесні я.
І щедрість, і красу, о земле мила.
Коли б орлині мала сильні крила,
Усю б тебе на крилах облетіла.

Тоді, коли ми молоді, і ще душею бідні,
Захоплені турботами земними,
Не помічаємо краси твоєї, рідна,
Не бачимо того, що ти даєш щедротами своїми.

Ми в космос линемо у снах безперестанку,
І хочемо нові світи відкрити.
Та вірю я, ніде не знайдеш вечора такого й ранку,
Як на Землі, на нашій голубій планеті.

Я люблю Україну

Я люблю Україну, усім серцем люблю.
І поля її, ріки і гори.
Я люблю рідний край. Щиро. ніжно люблю,
І у радості, в щасті, і в горі.

Люблю рідну мову, чарівну, прекрасну.
Люблю свою пісню, як сонечко ясну.
Приказки, прислів'я. казки чарівні –
Усі вони рідні і любі мені.

Я люблю діточок. Ніжно, щиро люблю,
Бо зростають вони, немов квіти.
А сьогодні я їх іще більше люблю,
Бо у злиднях ростуть наші діти.

Я люблю свій народ. Щиро, палко люблю.
Весь з козацького роду й до роду.
І кричати я хочу, на весь світ закричу:
– Коли ж голову ти вже піднімеш, народе?

Я люблю свій народ, який бився в бою
І умів сам себе захищати.
Гей, народе, прокинься, збуди гідність свою.
І не дай знов себе ошукати.

Моя річечка

Маленька річечка у мене за городом.
Така малесенька, що ледве вже блищить.
Коли ж згадаю річечку оту, звідкіль я родом,
То серце в мене і від болю, і від щастя защемить.

Садила верби там я по канаві,
З гусятами купалася в теплесенькій воді.
І щастя більшого ніколи не знала,
Ніж радість, що зазнала я тоді.

Десь за морями ріки є глибокі,
І непомірна їхня глибина.
Та річечка моя і через роки
У пам'яті моїй, мов казка, вирина.

Полтавщино моя

Полтавщино моя, садами завітчана,
Ти дитинство моє, ти відрада моя.
Навесні одягаєшся на весілля, мов дівчина,
Як люблю я тебе, Полтавщино моя.

Там сади навесні, наче море, хвилюються,
Білим цвітом укрите все навкрути.
Восени ж від плодів до землі прогинаються.
І дарує земля людям щедрі плоди.

Рідний край дорогий там, де я народилася,
Часто лину туди і вві сні, й наяву.
Там могилки батьків вже травою покрилися.
Полтавщину свою я всім серцем люблю.

Рідна мова

Я інколи чую, що мова українська
Для нас не потрібна, для чого, мов, вчити.
Що це лише в школі про неї питають,
В житті можна добре й без неї прожити.

Скажу я вам просто: – Хто рідної мови цурається,
Хоч ким він не став в щасливу годину,
Той просто прожив без дитинства й любові.
І друга він зрадить в найтяжчу годину.

Нехай ви вивчаєте різні вже мови,
І в різні науки вже двері відкриті,
Згадайте, що лиш завдяки рідній мові
Можливі для вас найцінніші відкриття.

Любіть рідну мову! Вона мов джерельце,
Що вийшло з уст мами й наповнює груди.
А потім струмочками линуло в серце,
Несло в море знань через всі перешкоди.

Любіть рідну мову! Це казка і пісня,
В дитинстві почута із уст материнських.
Кого не чарує мелодія ніжна
Чудових народних пісень українських?

Шануй мене

Юний друже! Ти кинув папірець на землю.
А уяви собі, що ти – земля.
Що б ти відчув, коли б тебе отак зганьбили
Дорослі дяді, тьоті, чи оце маля.

Маленькі смітнички! Мов ті прищі на шкірі.
Немов короста чи парша на тілі молодім.
Ми ж всі розумні, добрі, сильні, вмілі,
А скільки горя їй приносимо нехлюйством ми своїм.

Земля, як мати, любить нас, і пестить, і годує,
І одягає нас, і завжди зігріває.
Чому ніхто не бачить і не чує,
Як вона плаче, мучиться, ридає?

Як вона хоче гарно одягатися
У квіт весняний, ніби дівчина в віночку.
І ніби просить: – Не залишай сміття ти після себе,
А краще квіточку чи деревце ти посади, синочку.

Розлука

Стоїть берізка білокора,
Схиливши віти у журбі.
Одна лишилася довкола,
Зрубали дуба навесні.

Вони ж удвох стояли поряд
Вже скільки весен, скільки зим,
Долали всі незгоди разом
Із другом сильним і міцним.

Він захищав її від бурі
Своїми сильними грудьми.
Шептав тихенько у лазурі,
Що вічно будем разом ми.

Та доля зла, як рок, зірвала
Їх мрії, і надії всі.
Берізка плакала, ридала.
В сльозах стояла, як в росі.

Одна лишилась, як билинка,
У цілім світі – сирота.
Бриніла в листячку росинка,
На землю падала сльоза.

Земля жива

У літню пору земля зелені шати розстеляє.
Всі безсоромні гріхи людини прикриває.
Восени ж барвисті килими скрізь застеляє
– Шануй мене і не ганьби мою красу, – благає.

Зимою білі ризи одягає,
Немов до шлюбу наречена нарядилась.
– Людино! Не осором мою красу, – благає.
Ти ж на мені живеш, і тут ти народилась.

Земля жива, як і людина, це я добре знаю.
Вона і плаче з нами, і радіє, і сміється.
Я впевнена, що десь там в грудях серце має,
Яке від болю і защемить, і стрепенеться.

У цім містечку на землі є корені твої і хата.
Де народився, виріс і живеш ось тут.
Зроби усе, щоб з гордістю ти міг сказати:
– Найкраще місце на планеті, мій рідний Красний Кут.

Життєві дороги

На життєву дорогу ти вийшов,
І немає назад вороття.
А дорога ця просто й красиво
Називається словом – життя!

Приспів:

Дорога, дорога, дорога!
Летить по полях і горах
Дорога, життєва дорога,
Це горе, і радість, і страх.

То летить вона стрімко в долину,
То тихо угору повзе,
Та впевнено, стрімко, невпинно
По життєвих стежинах несе.

Приспів:

Дорога, життєва дорога.
У кожного з нас є своя.
Ти пройдеш свою лиш дорогу,
Для мене лишиться моя .

Приспів:

Отож доведеться долати
І горе, і радість, і страх.
Хай пісня лунає крилата
У тебе завжди на вустах.

Приспів:

Хай радість здолає незгоди,
Хай сонечко біль розжене.
Хай всі негаразди погоди
Не зіб'ють з дороги тебе.

Країна дитинства.

Ми з країни дитинства усі,
Де веселка у повній красі,
Де вперше проклали стежину до школи
І хороводи вели дружним колом.

Приспів:

Лети, наша пісне, над світом лети.
Хай знають народи, хай знають світи:
Ми хочемо жити в казковім краю,
Де долю шанують твою і мою,
Де квітнуть сади, колосяться поля.
Казковий цей край – Україна моя.

Приспів:

Країна дитинства – це мрії ясні,
Де казка живе наяву і вві сні,
Де радість і сміх завжди поруч живуть,
А в небі хмариночки щастя пливуть.

Приспів:

В країні дитинства живе Бармалей.
Він робить лиш підлість і зло для людей.
Та є й Буратіно там – славне хлоп'я
Всі знаємо ми його світле ім'я.

Приспів:

Ми будемо всіх вас, дорослі, просить
Дитинства краї від біди захистить,
Щоб край цей у нас був щасливим завжди,
Дитинство не знало, і горя, й біди.

Приспів:

Слід на землі

Життя пливе, минає,
Його не зупинити.
Ніхто, ніхто не знає,
Як правильно нам жити.

Як день оцей прожити,
Щоб все було гаразд,
Творити і любити,
Як сотні літ назад.

Творили люди чудо,
Кохались і жили.
Отак віками буде,
І будем жити ми.

Я хочу теж прожити,
Щоб свій лишити слід
У сонячній орбіті
Без сварок і обід.

Лишити щось хороше
На стежечці життя,
Щоб на краю дороги
Не знати каяття.

Я діткам віддавала
Частиночку душі,
І пісню дарувала
З любов'ю, від душі.

І вірші, й пісня, знаю,
Лишаться, не помруть.
Дари такі, я вірю,
В могилу не беруть.

То ж пісня хай лунає,
Несе і радість, й біль
Про вірність і кохання,
Про сонце й заметіль.

А час летить!

Дощ шумить, дощ шумить,
Нудьгу наганяє.
А час летить, біжить, спішить,
Ніхто не зупиняє.

І зупинити дощ оцей
Нікому не під силу.
І зупинити часу плин
Ніхто немає сили.

В природі все завжди іде,
Крокує безупинно.
І у житті твій час гряде,
І не проходить мимо.

Все, що написано згори,
Що доля нарікала,
Отож, спіши, живи, твори,
Щоб марно і хвилинка не пропала.

Бо все життя – це лише мить
У плинні стоголосся.
То ж поспішай, бо час летить,
Щоб все оте збулося.

Що ти задумав, те твори,
І Бог тобі допоможе.
Бо під лежачий камінь, знай,
Й стежинку не проложиш.

Мороз

Раз казкової пори
Дід Мороз прийшов з гори.

На вікні намалював
Дерева і трави.

Річку він льодком покрив
Дітям для забави.

Примусив звірят, дітей
Надіти кожуха,

Шапку теплу одягти,
Щоб не мерзли вуха.

Обіцяв він дітворі
Дарунки принести,

А з собою Снігуроньку
На свято привести.

Хай пісня єднає народи мої.

Сонцем залиті поля України,
І ріки, і гори, діброви й гаї.
Моя Україно, прекрасна, єдина.
Тут корені вічні сплелися мої.

Тут цвіт яблуневий весною буяє,
І пісню виводять в гаю солов'ї.
О рідна Вкраїно! Чарівний мій краю,
Про щастя твоє усі думи мої,

В полях золотиста пшениця зростає,
І соняшник гордо шле сонцю привіт.
О люба Вкраїно! Мій сонячний краю,
Тобою ще буде пишатися світ.

В Карпатах в нас гордо сопілка співає,
В степах слобожанки виводять пісні.
Пісні й подолянки в віночок вплітають.
Хай пісня єднає народи мої.

Яка пору року?

Вітер сердито постукує в двері,
Настала журлива пора,
Схвильовано шепчуться в лісі дерева,
В школу іде дівтора.
Холодний дощик землю поливає.
Відгадай, коли це буває?

Світить та не гріє сонце золоте,
Квіточка на шибці лише розцвіте.
Спить земля, дерева сплять у лісі.
Холодно зайчаті, вовку, лису.
Метелиця всю землю снігом покриває.
Коли таке, вгадай,буває?

Сніг тоне, струмочки біжать,
З вирію птахи додому летять,
З-під снігу пролісок у лісі виглядає:
– Добрий день! З весною вас вітаю!

Сонечко з неба усіх зігріває,
В полі пшениця уже дозріває,
Бджілка медок у вулик несе.
Буяє, квітне, дозріває усе.
На лузі ромашка ніжна розцвітає.
Коли, мій любий, це буває?

Мої долоньки

Кажуть, що в матусі руки золоті.
Придивлюсь гарненько, а вони – прості.
Тільки ніжні - ніжні і такі ласкаві.
Наймиліші ручки у моєї мами.

Кажуть, що в бабусі руки золоті.
Довго придивлялась, а вони – прості.
Тільки її руки вміють все робити:
Прасувати, шити і їсти варити.

А мої долоньки
Такі ще маленькі.
Хочу щоб були вони,
Як в бабусі й неньки.

Даша і козенятко.

Заглядає козенятко
В букварик до Даші:
– Дай, будь ласка, почитаю
Я буковки ваші.

Даша весело сміється:
– Знаю твою звичку.
Не чіпай ти мій букварик,
Жуй краще травичку.

Хто кого?

Кошенятам каже кішка:

– Там живе дурненька мишка.
Щоб сніданок був смачненький,
Ви усі сидіть тихенько.

Мишка все оце почула,

Посміхнулася, збагнула:

– Хоч хитрюща ти, дарма,
Та й мишей дурних нема.

Мишенятам каже мишка:

– Тут живе лукава кішка,
Та спить спокійно всі до ранку,
Буде кішка без сніданку.

Ранок вечора мудріший,

Вириємо нірку глибшу,

Кошенята хай сидять,

А ми підемо гулять.

Посади, синочку, деревце

Посади, синочку, деревце.
Хай росте воно разом з тобою.
І собі, і людям радість принесеш.
Деревце росте, і ти ростеш.

Посади, мій сину, квіточку весною,
Хай любуються усі її красою,
Хай квітує вся земля без меж.
Розцвітає квіточка, і ти ростеш.

Посміхнись прохожим ти, мій друже,
Хай посмішка твоя горю допоможе.
Посміхнуться люди тобі теж,
А від посмішки людської ти ростеш

Орел краснокутської землі

Ти Краснокутської землі великий син,
Злетів у космос, далі невідомі.
Ти в зоряній сім'ї України не один,
Інші вже герої там раніше побували.

Яка зрадлива доля вела тебе по світу?
Малесеньким лишився сиротою,
Учився в злиднях без ласки і привіту,
Але старався, жив із вірою святою.

І віра ця вела тебе до неба,
Де сонце, вітер і простори в синій імлі.
Вчитися ж старанно, вперто треба,
Щоб мрії всі збулися чарівні.

О мрії! Скільки пережито!
Щоб пташку щастя спіймати за крило.
Пройшов усе, щоб до зірок злетіти,
Усе здолав, хоч щоб там не було.

У небі, наче птах, літав ти вміло,
Наш, сизокрилий орле, герой своєї рідної землі.
До космосу добрався впевнено і сміло.
Нехай нащадки пам'ятають це, дорослі і малі.

Нехай тебе забрала доля ця зрадлива
Ми ж пам'ятаємо, що був на Краснокутщині орел,
В якого вирости отут орлині крила.
Ні, ти будеш вічно жити серед нас, ти не помер!

Полечу я птахом над землею

Полечу, мов пташка, над землею,
Над планетою прекрасною своєю.

Жайвором звисну над полями,
Які вкриті золотистими хлібами.

Пролечу лелекою над лугом
Із журавликом - моїм найкращим другом.

Там квітують всюди різні трави,
Розливаються всі веселкові барви.

Промайну зозулею над лісом,
Над широким і чудовим плесом.

Там красуються дуби, осики і берізки,
У росі полощуть свої кіски.

Деркачем пройду я пішки всю країну,
Щоб побачити красу її чарівну.

Батьківська криниця

Коли відкриєш вперше оченята,
Бо появився ти на цей прекрасний світ,
Воркують біля тебе мама й тато,
І сонечко вже шле тобі привіт.

Приспів:

Батьківська криниця – вічне джерело,
Батьківська криниця – світло і тепло.
В ній свята водиця ллється через край.
Золоте джерельце в серці зберігай.

Коли ступаєш свої перші кроки,
Стежину щастя прокладаючи в житті,
Хоч який цей світ, великий і широкий,
Дорогу до джерельця знайдеш ти.

Приспів:

Коли ж ідеш у світ ти невідомий,
Джерельце із криниці з тобою потече.
І прикладеш до ран водиці ти святої,
Коли серденько з болю запече.

Приспів:

Любов матусі, вічна й незрадлива,
Де б ти не був, зігріє й захистить.
Вода джерельна, ніжна, чиста, мила,
Буде з тобою, поки будеш жить.

Приспів:

Хто як голос подає

Закувала зозуленька у гайку.
Все:– Ку-ку! Ку-ку! Ку-ку! Ку-ку!
Я лечу, лечу, лечу!
Роки всім я полічу.
Ку-ку! Ку-ку! Ку-ку!

Соловейко у гайку:
– Тьох!Тьох!Тьох!
Тьох!Тьох! Тьох!
Виростимо діточок ми удвох.
Тьох! Тьох! Тьох!

Синичка рано навесні
Свої виспівує пісні:
– Цінь-цінь-цінь!Цінь-цінь-цінь!
Цілий день співати їй не лінь:
– Цінь-цінь-цінь! Цінь-цінь-цінь!

Га–га–га! Га–га–га!
Зустрілись гуси в лузі.
Га–га–га! Га–га–га!
Познайомились,тепер уже ми друзі:
– Га–га–га! Га–га–га!

Ворона грізно:
– Кар–кар–кар! Кар–кар–кар!
Віщувати вам погоду
У мене божий дар:
Кар–кар–кар! Кар–кар–кар!

Появився вовк чи лис,
Вже сорока грізно:
– Скре–ке–ке! Скре–ке–ке!
Ховайтеся, хто як зможе,
Щоб не було запізно.
– Скре–ке–ке! Скре–ке–ке!

Качка й селезень удвох:
– Ках–ках–ках! Ках–ках–ках! –
Гукають.
Це поплавати малят
Вони закликають:
– Ках–ках–ках! Ках–ках–ках!

Свинка каже:
– Хрю–хрю–хрю!
Дуже воду я люблю.
А купатися в багні
Завжди весело мені.
– Хрю–хрю–хрю! Хрю–хрю–хрю!

– Ців–цвірінь! Ців–цвірінь! –
У дворі лунає.
Це горобчики пісні
Цілий день співають.
– Ців–цвірінь! Ців–цвірінь!

– Гав–гав–гав! Гав–гав–гав! –
Грізно чути з двору.
Це наш песик нагадав,
Що не допустить вора.
– Гав–гав–гав! Гав–гав–гав!

– Мур-р – мур-р– мур-р!
Шепоче кішка.
Спати вклалася у ліжко.
Не голодна ж бо вона...
А коли захоче їсти,
На всю хату вже лунає:
– Няв—няв—няв! Няв—няв—няв!
Господиню все гукає:
– Їсти дай!—Няв!

– Б-е-е! - Баран кричить у лузі.
– Б-е-е! - Волають його друзі.
Кругом чути:
– Бе-е-е !Та—Б-е-е
Ще й травичку він скубе.

– Му—у!—Корова вас вітає,
З днем новим поздоровляє.
– Му—у! Та—Му—у !
Повсюди чути із дворів,
Бо пора пасти вже корів.
Мудрі всі тварини ці.
А молоко у них на язиці.

Родинний вогник

Коли ідеш по вулиці, навколо
Родинні вогники іскряться і горять.
Вони від вітру, холоду, морозу
Завжди нас вчасно і надійно захистять.

Хоч де б не був ти, і які дороги
В найдальші далі тебе не поведуть,
Промінчики від рідного порогу,
Як оберіг, з тобою світять і живуть.

Там, під землею, шахтар не бачить сонця,
Та рідний вогник душу завжди зігріває.
Промінчик ллється з рідного віконця,
Бо там його родина любить і чекає.

Чи космонавт поплинув в далі невідомі,
І сонечко його там не зігріє.
Родинний вогник пестить серце і долоні,
Бо лиш про зустріч із родиною він мріє.

Родинний вогник – світло наше рідне,
Немає кращого від тебе на землі!
Бо линуть до тебе у тяжкі хвилини
Душею й серцем дорослі і малі.

То ж умій, мій друже, цінувати
Родинний вогник, бо це твій оберіг,
Щоб зміг завжди до вогника, до хати
Ти повернутися на рідний свій поріг.

Казка зимового лісу

Шумить , гуде сосновий ліс,
Чарівну казку береже.
Там тихо ходить хитрий лис,
Свою поживу стереже.

Вовчисько там, голодний, злий,
Глухими нетрями блукає.
Кого б схопити лиходій
Щодня, щовечора шукає.

Ведмідь в берлозі тихо спить
І бачить там солодкі сни.
Він лапу смокче, буркотить
І буде спати до весни.

Там білочка гризе горішки,
Хоч, певно, вже не золоті.
Побігає по соснах трішки,
Погріється, збере запаси непрості.

Там їжачки у купі хмизу
Заснули тихо до весни.
Хоч холодно, і зверху, й знизу,
Та не застудяться вони.

Не треба там боятись зміїв,
Вони вже також сплять давно.
Прокинуться разом з весною.
Яка постукає в вікно.

Там барсучок заліз у нору,
Яку ще влітку зготував.
Нагуляв жиру в літню пору,
Себе чудово почував.

Зайчатку бідному не спиться
Ні вранці, ні вночі, ні вдень.
Лисиці, вовчика боїться,
Його лякає навіть пень.

Мотається, сліди петляє,
Щоб не впіймали вороги.
Та ще й мисливець дошкуляє,
Трофей для нього дорогий.

Вистукує по соснах дятел,
Собі там кузню змайстрував.
Шукає зерен він завзято.
Поснідав й далі мандрував.

А шишкарі звели гніздечко
І там по черзі все сидять.
Морозів лютих не бояться,
Та ще й виводять пташенят.

А сосни тихо щось шепочуть,
Під снігом спочивають, бачать сні.
Всіх заспокоюють, заколихати хочуть
До теплої і любої весни.

Ой сиділа матусенька у вишневім садочку

Ой сиділа матусенька у вишневім садочку,
Вишивала вишиванку – синові сорочку.

На сорочці калинонька і вербові віти,
Щоб синачкові на світі було легко жити.

Ще й мережечка червона її прикрашає,
Хай дівчина чорнобрива сина привітає.

Привітає, приласкає, щиро покохає,
Матусенька лише щастя синові бажає.

Ой сиділа матусенька у вишневім садочку,
Вишивала синачкові в дорогу сорочку.

Не рубай калину

– Не рубай калину, – кажуть люди, –
Бо і щастя і добра не буде.
Не рубай калину! Не рубай калину!
Бережи, як матір, як Вкраїну!
Посади калину у садочку,
Хай зростають з нею донечки й синочки.
Посади калину! Посади калину!
І плекай, як матір, як Вкраїну!
Бережи калини цвіт весною,
Хай любуються усі її красою.
Бережи калину! Бережи калину!
Бережи, як матір, як Вкраїну!
Кожна ягідка калини чудодійна,
Оберіг – і сильний, і надійний.
Не рубай калину! Не рубай калину!
Бережи, як матір, як Вкраїну.

Надія, Віра і Любов

Надія, Віра і Любов
Живуть у кожній хаті.
Де їх шанують знов і знов,
Душею всі багаті.

Надія крила нам дає
На кращу долю світлу.
Хто із Надією живе,
Той завжди сам привітний.

Хто вірить в краще майбуття,
В любії непогоди,
Тому і Віра у житті
Долає всі незгоди.

Любов чудова, як весна,
Дає орлині крила.
Вона, чаклунка чарівна,
Все в світі покорила.

Надія, Віра і Любов
Нас на землі тримають.
І виживати знов і знов
У житті допомагають.

Весела абетка

А

Акула плаває у морі,
І акуленьятко.
А за ними поспішає
І акула-татко.

Б

Бичок б'є у барабан:
– Бум–бум–бум! Тра–та–там!
– Всі виходьте на травичку,
Потанцюємо ми там.

В

Ведмідь - великий великан -
Великі лапи має,
Велику голову і стан,
А хвостик не зростає.

Г

В гусака багато діла –
Стереже сім'ю він вміло.
Гордо голову тримає,
Ворогів всіх помічає.

Г

Гуси в небі пролітали
І голосно гелготали.
Вони радо гелготять,
Бо додому вже летять

Д

У нас дині-господині
Зросли на городі.
Скрізь жовтіють вони нині,
До смаку Володі.

Е

Ескалатор у метро
Катає Людмилу.
Це електрика йому
Дає таку силу.

Едик їздив до Києва,
У метро катався.
Ескалатором як їхав,
Дуже хвилювався.

Є

Євген єнота бачив в лісі,
Єнот Євгена не помітив.
Єнот красиву шубку має,
І від Євгена не тікає.

Ж

Жучок гуде: –Жу–жу! Жу–жу!
Ось матусі розкажу.
Всі на дереві, жу–жу!
А я поранений лежу.

З

Зайчик з'їв морквинку, другу.
Сподобались дуже.
Він покликав ще й зайчиху,
Й зайченяток також.

I

Іра, Інна і Іванко
До школи йдуть спозаранку,
А індик серед дороги
– Вчіться, діти! – каже строго.

Ї

Їхав їжак на машині,
Віз свою сімейку:
Їжачиху і два сини
Ще й доньку маленьку.

Й

Йванко Йосипа питає:
– Хто в гаю отак співає?
Йосип гордо відповів:
– Слухай пісню солов'їв.

К

Кошенятко каже Каті:
– Няв–няв–няв! Не буду спати.
Катя весело сміється:
Хоч не хочеш – доведеться.

Л

Лелеки на лузі
Довго клекотали,
Жабеняток у воді
Дуже налякали.

М

Мишенятам каже мишка:
– Там живе лукава кішка,
Бережіться ви, малята,
Хоче вас вона спіймати.

Н

Носорога бачить Ніна,
В нього ріг на носі.
– Бачила звірів багато,
А такого не бачила й досі.

О

Оленятко народилось
Плямисте, гарненьке.
Його мама облизує,
Щоб було чистеньке.

П

Песик Пух й Пушинка - кішка
Помили гарненько ніжки.
Поки Полі ще немає,
В її ліжку спочивають.

Р

Рак із рибою змагались:
Хто кого перекричить.
Риба рота роззявляє,
Рак не чує й теж мовчить.

С

На сосні сова сидить,
Цілий день все спить та спить.
Лише вночі вилітає,
Собі їжу пошукає.

Т

В Толі тато – тракторист.
Має він до діла хист,
Землю трактором орати,
Її хлібом засівати.

У

Учора Улянка у класі
Урок свій перший провела.
Учителька в них захворіла,
А Уля вчителькою була.

Ф

Федора гарний фартушок
Матусі пошила,
І на ньому фіалочку
Гарненьку нашила

Х

У нас Хомка - хом'ячок.
Поселився в хаті,
За щічки свої харчі
Ховає завзято.

Потім хитро із-за щічок
Він харчі виймає
І в схованку про запас
Хитрунець ховає.

Ц

Цапок цибулю скоштував,
Скривився, голосно сказав:
– Ме–е! Цибуля ця
Мені зовсім не подобається.

Ч

Чайка кличе чаєнят:
– Чаєнята любі,
Повертайтеся назад,
Чай поп'єм, як люди.

Ш

Шумить дерево: – Шу–шу!
Пташеняток колишу.
– Спіть спокійно, пташенята,
З вами тут і мама, й тато.

Щ

Щука щученят навчає:
– Ви в кущі ховайтеся.
Там плавають щуренята,
А ви – не зівайте.

Щиглик в клітці все літає,
Сумну пісню він співає.
В клітці я сиджу щодня.
Хочу в ліс, де є рідня.

Ю

Юра з Юлею - хороші друзі,
Завжди разом в лісі, в лузі.
Вдвох за партою сидять,
Букву Ю сьогодні вчать.

Я

Яся каже:
– Я найкраща!
Я слухняна, я рум'яна,
Я весела і старанна.
Мама каже доні:
– Не хвались зарання,
Бо Я – літера остання.

Ь

У небі синь, синь, синь.
Під деревом – тінь, тінь, тінь.
Івась лежить під деревом,
Бо читати лінь, лінь, лінь.

От і алфавіту кінець!
А хто вивчив всі літери,
Сьогодні справжній
МОЛОДЕЦЬ!

Плач зеленого деревця

Я живе! Добрі людські руки
Посадили тут мене для радості й добра.
Хто ж віддав моє життя на муки,
Знівечив красу мою від дурості і зла?

Я живе ! Я посміхаюся до тебе,
Хоч не вмію говорити і кричать від болю.
Листячком махну і закричу само до себе:
– Чому ти познущався наді мною?

Хто ти такий жорстокий,
Що міг так просто знівечить життя?
Ти поламав мені, і стан, і руки.
Звідки злоба оця ? Невже немає каяття?

Людино люба ! Ти можеш бути сильним,
справедливим.

Тебе, як бога, прошу, а ти мовчиш.
Я теж живе, і хочу бути я красивим.
Не ламай ту гілку, на якій сидиш.

Ми поруч живемо, і я тобі служу:
Прикрию тінню від сонця я в спекоту,
Плоди тобі даю, зігрію в стужу,
А захистити я себе ніяк не можу.

Я деревце! Живе, красиве й ніжне,
Привітно завжди посміхаюся до тебе
То ж, любий друже, ти створіння сильне,
Не кривдь, будь ласка, слабшого від себе!

Щастя – жити на землі

Рідна земле моя! Як люблю я простори твої!
І сади, і ліси, і моря, і поля.
Подивися навколо, відкрий очі свої:
Щастям дихає рідна земля!

Кожен ранок – це пісня і ласка,
Кожен день – це поема чудова!
Кожен вечір – чарівная казка,
Кожна ніч – чародійка ніким не збагненна.

Як тебе не любити, чудо світле в космічному просторі!
Ти нас пестиш, годуєш, умієш усе нам простити.
З нами разом ти в радості, в болях, у щасті і в горі.
Яке щастя нам випало – на землі оцій жити!

Наш клас

Клас у нас – не просто клас!
Клас у нас – із класів клас.
Всі ми дружні і завзяті,
Хлопці наші і дівчата.
Це – одна сім'я, єдина,
Непорушна й нерозривна.
До навчання всі охочі,
Гори зрушим, як захочем.
А в похід іти, то дружно
Клас увесь в похід іде.
Виручаємо, кому сутужно,
І ніхто не підведе.
З днем народження вітаємо.
Хто в біді, допомагаємо.
А до кого лінь загляне,
Проженем її нехайно.
Отакий - то у нас клас.
Клас у нас – із класів клас.

Прощальний вальс

Ми зросли у чарівному краї,
Де співають в гаях солов'ї.
Сьогодні вже зовсім дорослими стали
Друзі хороші мої.

Приспів:

Вальс, вальс, вальс.
Прощальний чарівний вальс...
У залі святковому дружно кружляє
Весь випускний наш клас.

Я задивився на юну красуню,
Немов її вперше зустрів.
Таку неповторну, чарівну і юну.
За партою ж з нею сидів.

Приспів:

Хто ці красуні, юні і горді,
Мов феї чарівні з казок?
Сьогодні і друзі їх не впізнають,
А це ж їх останній урок.

Приспів:

А хто ці джельтмени, статні і гожі,
Мов принци на білім коні.
Дівчата помітили лише сьогодні,
Які ж бо вони чарівні.

Приспів:

Полинемо завтра у світ ми широкий,
Шукати там щастя своє.
Та школу і вальс не забудем ніколи.
Дитинство своє чарівне.

Приспів:

Мрія

Тихо над Мерлою вечір пливе,
І верби схилились в замрії.
Вже сотні років наш народ тут живе
Й виношує щиру він мрію:

Приспів: Щоб сонце світило, і дощ накрапав,
Хліба колосились багаті,
Щоб горя ніхто з нас ніколи не знав,
І щастя жило в кожній хаті.

Коли тут боєць на землю упав
У люту страшенну завію,
Він мріяв, щоб син його горя не знав.
Упав, щоб збулась його мрія:

Приспів:

Матуся до школи синочка веде.
В очах її світла надія,
Що син її праведним шляхом піде,
І збудеться світла та мрія:

Приспів:

Над Мерлою тихо крокує весна,
Несе людям світлу надію:
Хороший врожай подарує вона,
І збудеться світла та мрія:

Приспів:

Щоб сонце світило, і дощ накрапав,
Хліба колосились багаті,
Щоб горя ніхто з нас ніколи не знав,
І щастя жило в кожній хаті.

Вишиванка

Вишиванка – це життя
В усіх барвах світлих.
Ці чудові відкриття
Милі і привітні.

Світ сьогодні чарівний,
Настрій пречудовий –
Беру колір я ясний
Яскраво - червоний.

Негаразди у житті,
Наче чорні хмари –
Я в узори заплету
Темні, сірі барви.

У житті переплелись
Темні й світлі хвилі,
І в узорах заплелись
Відблески ці милі

Ниточка за ниткою
Лягають уміло.
Ось узор уже готовий
І серцю він милий.

Вишиванка без душі
Мертва й непомітна.
Ну, а створена з душею –
Світла і привітна.

Новий день

Прокидаюсь вранці я,
Сонечко зустріну.
Прокидається земля,
І всюди пісня лине.

Приспів:

Новий день! Новий день!
Ціле море скрізь пісень.
Прокидаюсь вранці я,
І радіє вся земля.

Там синички вже співають,
Чути трелі солов'я.
Скрізь в гаю пташки співають,
З ними теж співаю й я.

Приспів:

Вітерець й собі веде
Пісеньку веселу,
То вітає він мене,
І міста, і села.

Приспів:

В лісі дзвоники: – Дзень! Дзень!
Пісеньку співають.
Це вони теж новий день
Радо зустрічають.

Приспів:

Першокласниця

Схвильована нині наша Оленка,
До школи ж бо піде вона.
Тепер не якесь там дівчисько маленьке,
Школяркою стане Оленка мала.

Лялька Настуся нехай не скучає,
Поспить хай подовше, бо ще ж бо мала.
Хай мужньо Оленку вона почекає,
Аж поки із школи прийде вона.

В Оленки турбот вже сьогодні багато:
В ранець все скласти треба самій,
Ніщо не забути, все підготувати,
Бо в школі трудитися треба вже їй.

Моїм випускникам.

Я пам'ятаю: перше вересня було,
Коли ви вперше у житті прийшли до школи,
Я тепло, ніжно посміхнулася до вас,
І засвітилося теплом усе навколо.

Ви боязливо відірвалися від мами,
Шукаючи підтримку у її очах.
Дорога невідома відкривалась перед вами,
В серцях були і радість, гордість і, звичайно, страх.

Що там у класі? Страшно, та цікаво.
Знайомились несміло, сідаючи за парти.
І поглядали одне на одного лукаво:
Хто сяде біля мене? Чи з ним сидіти варто?

Розсілися, немов метелики барвисті,
І клас ожив, немов бджолиний рій .
А вже на другий день ви пізнавали одне одного у місті:
– Дивись, матусю, це однокласник мій.

Потім роки за роком пропливали,
Вже в класі всі були свої, сім'я єдина.
У третім класі я з вами попрощалась.
Зросли. Пішли по інших вже стежинах.

Були падіння, злети, двійки і п'ятірки.
І радощі були, і ніс розбитий.
А роки линули, мов в космосі планети.
Життя летить, мов птах несамопитий.

Сьогодні стоїте ви перед нами,
Мов ті принцеси й принци з казки чарівної.
Прощаєтесь з дитинством. Перед вами
Дороги відкриваються землі святої.

Куди піти? Направо, чи наліво?
А може, прямо? Де ти знайдеш долю?
Тільки назад в дитинство вже не маєш права.
Туди не повертаються ніколи.

То ж вибирай, мій друже, шлях свій,
У кожного в житті буває він єдиний.
І пам'ятай: – Хоч ким не станеш,
Що ти – ЛЮДИНА!

Земля у нас прекрасна і єдина,
Та бурі й грози зустрічаються в путі.
І ви відкриєте свої, ніким не звідані стежини.
Прошу вас, любі, ви горіть, не тлійте у житті.

Горіти хоч нелегко, та цікаво,
Хай місце смутку не залишиться в житті.
Бо кожному із нас життя відведено так мало,
Але й його прожити, не поле перейти.

Щоб як кувать, то молоти дзвеніли,
А як літять, то птахам всім на зло.
А жити й працювати так, щоб тіло з радості бриніло!
Хто так зуміє жити, вважайте, – повезло.

Святий Миколай!

Святий Миколай,
Діток всіх оберігай.
Нам дарунки принеси,
Для душі і для краси:

Ляльку й шоколадку,
Машинку й лошадку,

І вогні святкові
Каріні і Олі, Галі і Миколі.

Хай радіє дітвора!
Світла, радісна пора!

Я себе перемагаю.

Я сиджу й роблю уроки.
Скільки треба тут мороки!
Дві задачі розв'язати,
План до тексту написати,
А для цього ще, звичайно,
Текст цей треба прочитати.
Слід і вправу ще зробити,
Правила всі повторити,
Аж три слова розібрати,
Ще й малюнок малювати.

А в віконце, а в віконце
Заглядає ясне сонце,
Вітерець до гаю кличе,
Ще й журавлик десь курличе.
А там Сашко з м'ячем чекає.
Моє серце завмирає.
Ой, як хочеться до гаю!
Та себе перемагаю.

Знаю, як зроблю уроки,
То не буде більш мороки.
Вихідного почекаю,
Тоді вже вволю погуляю.

Шість плюс сім

Ой, як нелегко перші кроки ці даються:
Додати шість і сім! Це просто жах!
Це ж скільки пальців мати!
А їх не вистачає на руках.

Я на уроці наче слухав, та даремно,
Не лізе в голову і край,
У мене пальців на руках лиш десять,
А решту хоч в Оленки позичай.

Я довго мучився, крутив сюди й туди,
А пальчиків лиш десять, хоч крути, хоч не крути.
Ще й мама сердиться, що я такий тупий,
Аж плаче:
– Ну коли вже зрозумієш ти?

І раптом до семи додав три я, вийшло десять.
Оце мої. Іще в Оленки три я позичаю.
А десять і ще три – тринадцять буде.
Це я добре знаю!

Ура! Дійшло!
Тепер будь-який я приклад подолаю.

Дитяча мрія

Мамо, мамочко, матусю,
Нащо породила?
Нащо мене безталанну
На світ ти пустила?

Мамо, мамочко, матусю,
Рідна моя ненько,
Коли б знала, як журюся,
Як болить серденько.

Мамо, мамочко, матусю,
Ти мені наснилась:
На руках, аж біля серця,
Ти мене носила.

Пригортала, цілувала,
Донечкою звала.
А прокинулась – подушка
Мокра від сліз стала.

Нащо долю безталанну
Ти подарувала?
Чому при живій матусі
Сиротою стала?

Живий батько, жива мати,
А дитя в неволі.
Самі п'єте, гуляєте,
Живете на волі.

Не війна, не смерть забрали
Вас, на жаль, від мене,
Легше було б біль терпіти,
Коли б ви померли.

Де татусь мій дороженький?
Його сильні руки
Кинули на безталання,
Віддали на муки.

Мамо, мамочко, матусю,
Пригорни до себе,
А я буду слухняною
Донечкою в тебе.

Все робитиму, як скажеш,
Підмету кімнати,
Посуд вимию і квіти
Принесу до хати.

Все забудем, моя люба,
Заживем щасливо.
Прийди скоріш, зігрій серце,
Рідна моя, люба.

Краснокутська я донька щаслива

Краснокутська земля, рідна, мила моя.
Тут зросла я в чарівному краї.
Ти плекала мене, ти ростила мене,
Моя пісня про тебе лунає.

Веселкова краса, голубі небеса,
України поля неозорі.
Сонце сяє ясне, зігріває мене,
І виблискують радісно зорі.

Тихо Мерла тече, свої води несе
У Дніпрові обійми бурхливі.
Україночка я, слобожаночка я,
Краснокутська я донька щаслива.

Мамині очі

Мамині очі,
Мов дві зірниці,
Світять щоночі
В вічній криниці.

В вічній криниці
Щастя й любові,
Де ми купались
В дитинстві з сестрою.

То вони світлі,
Ясні зірниці,
То дві хмаринки
В світлій криниці

Як в нас все добре,
Очі світились,
Коли незгоди,
Очі журились.

Її усмішка
Нас зігрівала,
Наснаги і сили
Завжди надавала.

Мамині очі –
Чисте джерельце.
Навік зігрівають
Душу і серце.

Не було б у нас зими

Не було б у нас зими
У містах і селах,
Не було б зимових свят,
Радісних, веселих.

Приспів:

Ух! Ох! Оха-ха! Радісних, веселих.

Не було б у нас зими,
Не було б пороші.
Не було б санчат і лиж,
Веселих, хороших.

Приспів:

Ух! Ох! Оха-ха! Веселих, хороших.

Не було б у нас зими
Й снігу над полями,
Не було б Діда Морза
Й Снігуроньки з нами.

Приспів:

Ух! Ох! Оха-ха! Й Снігуроньки з нами.

Не було б у нас зими,
Не падали б сніжинки.
Не кружляла б дітвора
Навколо ялинки.

Приспів:

Ух! Ох! Оха–ха! Навколо ялинки.

Та прийшла до нас зима

Весела, хороша.

Є сніжинки, морозець,

Віхола й пороша.

Приспів:

Ух! Ох! Оха–ха! Віхола й пороша.

От прийшла до нас Зима

У білій хустинці,

Й Дід Мороз уже прийшов

І приніс гостинці.

Приспів:

Ух! Ох! Оха–ха! І приніс гостинці.

З НОВИМ РОКОМ!

Школа – ти доле моя

Я заходжу тихенько до класу.
Посміхаються діти мені.
І я більшого щастя не знаю:
Як дивитись в ці очі ясні.

Приспів:

Школа! Школа!
Ти для мене частина життя.
Я святішого в світі не знаю,
Як ростити людське майбуття.

Посміхаються радо, ласкаво
Всі, як сонце ясне, малюки.
І всі пустощі їхні лукаві
Я сприймаю завжди залюбки.

Приспів:

День у день відкриваю я з ними
Букви, цифри, і гори, й моря.
Клас мій впевнено, радо, щасливо
Мов планети нові покоря.

Приспів:

Є на світі професій багато,
Я ж знайшла покликання своє.
Ці зірничі дитячі, мов свято,
Гріють душу і серце моє.

Приспів:

Хай і долари, й цінне каміння,
Мерседеси десь мимо пливуть,
Моя совість, і сила, і вміння
Назавжди в серцях діток живуть.

Краснокутчаночка

Ти зросла в степовім вільнім краї,
Де співають в гаях солов'ї.
Солов'їними трелями линуть
І твої українські пісні.

Приспів:

Краснокутчаночка, краснокутчаночка,
Ніжна, мила, завжди чарівна,
Краснокутчаночка, краснокутчаночка –
Слобожаночка горда моя.

Як голубка, ти вмієш кохати
І коханому все віддаєш.
Ти умієш і зраду прощати,
Твоя щедрість і ніжність без меж.

Приспів:

На тендітні свої ніжні плечі
Непосильну ти ношу береш.
І городи, й робота, й малеча...
Ти усе без вагання несеш.

Приспів:

А для щастя тобі лише треба,
Щоб коханий ласкаво всміхнувся.
І душею, і серцем до тебе,
Наче голуб, отой повернувся?

Троянда

Пелюстки тендітні троянда розкрила,
Пахощі ніжні ідуть із двора.
Цвіти, моя люба, розкрий свої крила,
Твоя це найкраща, щаслива пора.

Дбайливії руки тебе приголублять,
І сонечко гріє тобі з висоти
Рости і красуйся у щасті, мов в раю,
Пелюсточки скинуть свої не спіши.

Твої пишні квіти приваблюють око,
І пахощі ніжні ласкають, зовуть.
Зірвати красу є охочих багато.
Є ж голочки в тебе, про них не забудь.

Умій захистити і честь свою, й гордість,
Не дай покалічити ніжну красу.
Бо там невідомість, дощі і морози,
Ти ж щастя хвилиночки ці бережи.

Колискова

Спи, мій синочку, засни.
Хай тобі сняться ті сни,
Де у веснянім саду
Вишня в медовім цвіту,
Бджілка бринить золота,
Все навкруги розцвіта.
Спи, мій синочку, засни.

Спи, моя ластівко, спи.
Хай тобі сняться ті сни,
Де у проміннях ясних
Море квіток запашних.
Стиглі хліба на полях,
Груші медові в садах.
Спи, моя ластівко, спи.

Спи, мій журавлику, спи.
Хай тобі сняться ті сни,
Де в золотистих вінках
Осінь крокує в садах,
Щедрі врожаї земля
Нам віддає на полях.
Спи, мій журавлику, спи

Спи, мій лебедику, спи.
Хай тобі сняться ті сні,
Де білосніжна зима
Снігом усе покрива.
Чути там сміх дітвори.
Мчать вони з вітром з гори.
Спи, мій лебедику, спи.

Спи, моє сонечко, спи.
Хай тобі сняться ті сні:
Рідна квітуча земля,
Матінка рідна твоя.
Сонця проміння ясні,
Ти посміхайся вві сні.
Спи, моє сонечко, спи.

Журавлі

Вже летять журавлі мимо нашої хати,
І на крилах несуть світлу радість свою.
Журавлі, журавлі, мої друзі крилаті,
Ви розрадили смуток і душу мою.

Ви літали туди, у краї невідомі,
І побачили різні, чудові світи.
Та прилинули знов до землі ви Святої,
Щоб на рідній землі своє щастя знайти.

Журавлі, журавлі, ви курличете в небі,
Своїм криком несете на крилах й мене.
Я живу ще і лину думками до тебе,
Світле чудо-кохання моє неземне.

Журавлі, журавлі, мої друзі крилаті,
Своїм криком розбудите ниви й поля.
А на крилах весну несете в кожну хату.
Хай квітує у щасті вся рідна земля!

Родина

Татусь і матуся у нашій родині,
Як сонце єдине, на небі пливе.
Коли вони раді, всі раді в родині,
Їх радістю й сміхом родина живе.

Приспів:

Родина, родина, від батька до сина,
Від мами до доньки, струмочком пливе.
Поки в нас татусь і матуся єдині,
Родина у радості й щасті живе.

Матуся, як сонечко, нас зігріває,
І пестить, і гріє теплом своїх рук.
Коли ж довго удома матусі немає,
То холодом зразу повіє навкруг.

Приспів:

Татусь, мов той сокіл, сміливий і гордий,
Від горя й біди він всіх нас захистить.
Ми хочемо бути завжди на вас схожі,
І будемо дуже обох вас любить.

Приспів:

Дорога в детство

Дорога в детство! Дорога в детство!

Меня зовешь и манишь ты всегда

Дорога в детство! Дорога в детство!

Туда уже не ходят поезда

Дорога в детство! Дорога в детство!

Тропинка по лугам и по долам.

Дорога в детство! Дорога в детство!

Всегда ты грусть и радость пополам.

Дорога в детство! Дорога в детство!

Прекрасные и сладкие мечты.

Дорога в детство! Дорога в детство!

Туда давно уж сожжены мосты.

Дорога в детство! Дорога в детство!

Тут первое свиданье и первая любовь.

Дорога в детство! Дорога в детство!

Тревожит душу и волнует кровь.

Дорога в детство! Дорога в детство!

Там мамины печальные глаза.

Дорога в детство! Дорога в детство!

Веселье первое и первая слеза.

Дорога в детство! Дорога в детство!

Не стыдно, когда слезы на глазах.

Дорога в детство! Дорога в детство!

Пройти ее ты сможешь лишь в мечтах.

Мрія

Тихо над Мерлою вечір пливе,
І верби схилились в замрії.
Вже сотні років наш народ тут живе,
Й виношує щиру він мрію:

Приспів:

Щоб сонце світило і дощ накрапав,
Хліба колосились багаті,
Щоб горя ніхто з нас ніколи не знав,
І щастя жило в кожній хаті.

Коли тут боєць на землю упав,
У люту страшенну завію.
Він мріяв, щоб син його горя не знав.
Упав, щоб збулась його мрія:

Приспів:

Матуся до школи синочка веде,
В очах її світла надія,
Що син її праведним шляхом піде,
І збудеться світла та мрія:

Приспів:

Над Мерлою тихо крокує весна,
Несе людям світлу надію:
Достаток в цей рік подарує вона,
І збудеться вічна та мрія:

Приспів:

Ой сиділа матусенька

Ой сиділа матусенька
В вишневім садочку.
Вишивала вишиванку –
Синові сорочку.

На сорочці калинонька
І вербові віти,
Щоб синачкові на світі
Було легко жити.

Ще й мереживо червоне
Її прикрашає,
Хай дівчина чорноброва
Сина привітає.

Привітає, приласкає,
Щиро покохає.
Матусенька лише щастя
Синові бажає.

Ой сиділа матусенька
В вишневім садочку.
Вишивала синачкові
В дорогу сорочку.

Гімн Краснокутську

Краснокутська земля: і ліси, і поля,
Харківщини чудовий куточок.
Тут колиска моя, берегиня твоя.
Всіх синів твоїх славних і дочок.

Приспів:

Краснокутськ! Краснокутськ!
Ми сьогодні тебе прославляєм.
Розцвітай і живи, дорогий Краснокутськ,
Нехай слава про тебе лунає.

Хоч зазнав лихоліть ти у плинні століть,
Твої села красиві і милі.
Тихо Мерла тече, свої води несе
У Дніпріві розбурхані хвилі.

Приспів:

Сюди Штепа прийшов, гарне місце знайшов
І заклав Краснокутська основу,
Який біди здолав, через бурі пройшов,
Розцвітає він знову і знову.

Приспів:

Стадіон „Газовик” вже рахує голи,
І гімназія двері відкрила.
Тут зростають орли, Краснокутська сини,
І міцніють орлині в них крила.

Приспів:

Тут Каразіна парк всім наснагу дає,
Храм оновлений радо зустріне.
Краснокутська земля, хлібосоляна моя
Хай про тебе ця пісня скрізь лине.

Приспів:

Розцвітає земля, колосяться поля.
У садах буйноцвіття весняне.
Українська земля, найдорожча моя
Краснокутськ – місто горде і славне.

Посадила красоленьку

Посадила красоленьку
У дворі,
Щоб тут весело жилося
Дітворі

Приспів: Ой красоленько моя,
Квіти пурпурові.
Я бажаю діточкам
Щасливої долі

Посадила красоленьку
Край вікна,
Щоб щаслива доленька
В них була.

Посадила красоленьку
Край порогу.
Провела я діточок
У дорогу.

Посадила красоленьку
Край дороги,
Щоб діточки повертались
На рідні пороги.

Посадила красоленьку
Та й біля городу,
Щоб діточки не цурались
Ні батьків, ні роду.

Посадила красоленьку
У садочку,
Щоб матусі не забули
Ні сини, ні дочки.

Приспів: Ой красоленько моя,
Зелені листочки.
Хай щасливі завжди будуть
І сини, і дочки.

Пісня про пісню

Пісня лунає повсюди,
Звучить вона в місті й селі.
Співають її радо люди:
Старенькі, дорослі й малі.

Ніжно звучить колискова
З маминих вуст для малят.
Така вона рідна, знайома.
Є пісня для буднів й для свят.

Коли на душі смуток, горе,
Пісня журливо звучить.
Вона ніби стищує болі,
І рана не так вже болить.

А друзі у коло зібрались,
І радість хлюпоче з грудей,
То пісня тоді розливалась,
На крилах летить до людей.

Ніжно звучить колискова
Матусі над ліжком маляти.
Малесенький пісню вже чує,
Мугиче тихенько, як мати.

Марші звучать у походах,
Чеканиться крок у солдат.
На фронті, в землянці, в негоду
Пісня звучить, як набат.

Коровай на столі

Ось останній колосок
Зібрано у полі.
Буде їсти що і пити,
Бо хліба доволі.

Приспів:

Коровай на столі,
Пишний і гарячий.
За високі врожаї
Батьківщина вдячна.

Хто пшеницю косить,
Збіжжя золотаве.
За великий славний труд,
Хліборобу слава.

Приспів:

За їх руки золоті,
За серце гаряче,
За високі врожаї
Батьківщина вдячна.

Приспів:

Мамина хата

Рідна мамина хата
Часто сниться мені.
Лиш на квіти багата
Восени й навесні.

А на стінах барвисті
Ще цвіли рушники.
Часто нас чарували
Там матусі казки.

Біля хати троянда
В нас цвіла навесні.
Із пелюсток матуся
Чай варила мені.

Ще й любисток та м'ята
Біля хати росли.
Мила коси нам мати,
Щоб красиві були.

І садочок вишневий
Нас щоранку вітав.
Ягідками й піснями
Щедро всіх частував.

І у кожному спогаді
Там матуся зрина.
Любов, віру, надію
У житті нам дала.

Тільки татову постать
Я не бачу вві сні .
Загубилась в безодні
Десь отам на війні.

Заспівай мені, мамо.

Заспівай мені, мамо, про щастя -
Жити в ріднім, квітучім краю.
Щоб ні болі, ні різні напасті
Не змогли зломить душу мою.
Заспівай мені, мамо, про тата,
Який бився в далекому краю.
Захищав він свою рідну хату,
Світлу землю твою і мою
Заспівай мені, мамо, про сонце,
Таке ніжне, тепленьке, ясне.
Воно ранком загляне в віконце,
І зігріє тебе і мене.
Заспівай ще мені про Україну,
Де квітуча, прекрасна земля.
Я цю пісню повсюди нестиму.
Оберіг мій – це пісня і пам'ять твоя.

Гімн школі

Всі ми родом з шкільного порогу,
Бо немає на світі людей,
Хто б пішов у життєву дорогу,
Не припавши до школи грудей.

Приспів:

Школо! Школо!
Всім путівку даєш в майбуття.
І дорогу для них відкриваєш,
У країну, що зветься „життя”.

Всі ми родом з шкільної стежини,
В школі ми починаєм життя,
Бо немає на світі людини,
Щоб без школи ішла в майбуття.

Приспів:

В школі всі ми навчаємось жити.
Тут все перше: і дружба, й кохання.
То ж із школою будем дружити,
І учителю наше визнання.

Приспів:

Голуб миру й щастя на землі

Юні, сильні, горді і сміливі
Ідуть у бій за честь свого народу.
Та замість куль, снарядів і розривів
Літає м'яч, літає м'яч по стадіону.

Приспів:

Гол! Гол! Гол!
Гол! Гол! Гол!
Лунає скрізь, дзвенить, дзвенить, гуде.
Це пан – футбол, це пан – футбол
По Україні й Польщі йде.

Білі, чорні, бідні і багаті
На стадіоні всі брати.
Болільники кричать, гудуть, дзвенять в набаті,
Бо кожен йде до світлої мети.

Приспів:

А та мета – омріяні медалі
І перше місце – гордість за своїх.
А ці бої, бої на стадіоні,
Мов голуб миру й щастя на землі.

Приспів:

Боліють всі: старі, дорослі й діти.
Від телевізорів відняти їх дарма.
Бо для болільників ця гра, неначе ліки.
І веселішої, і кращої нема.

Додому

Я їду додому, і серце співає,
То б'ється в нестямі, то знов завмирає.
Приспів: Додому, додому -
Вистукують скроні,
Душа завмирає,
І терпнуть долоні.
- Додому, додому -
І потяг гуркоче,
Неначе зі мною
Додому теж хоче.
Я їду додому, до рідної хати,
Де завжди були ми щасливі й багаті.

Приспів:

Я їду додому, до рідної неньки,
І хочу побути ну зовсім маленьким.

Приспів:

Я їду додому, татусь там чекає,
І душу, і серце мені зігріває.

Приспів:

Я їду додому, до друзів прилину,
Згадаю із ними щасливі хвилини.

- Додому, додому -
Вистукують скроні.
Душа завмирає,
І терпнуть долоні.
- Додому, додому -
І потяг гуркоче,
Неначе зі мною
Додому теж хоче. ДОДОМУ!

Дорога в світ

Книгу відкрив маленький школяр.
Чудо для нього відкрилось.
Це ж бо отут справжнісінький дар,
Ніби сонечко скрізь засвітилось.

Як все цікаво! Оченята горять,
А прочитати не може.
Як все пізнати, як все прочитать?
Хто ж то мені допоможе?

– Буковки вивчи, – матуся йому, –
І усе ти сам прочитаєш.
Вони – чарівниці – допоможуть тобі,
Весь світ тоді, любий, пізнаєш.

*Казки
чарівного
світу*

Товстунець

Маленький горобчик
Сидів у гніздечку.
Вибрав собі
Найзручніше містечко.
Відсунув від краю
Сестричок і брата,
Щоб не мішали
Спостерігати.
Як сонечко сходить,
Як дощик знаходить,
Як хмарка літає,
Як вітер співає.
А, головне,
Не взівати,
Коли підлітають
Матуся і тато.
Бо дуже вже смачно
Спіймати сніданок
Без черги,
Завчасно!

Кожного разу,
Коли вони прилітають,
Ротики малята
Усі розкривають.
Матуся по черзі
Частує маляток,
Слідом підлітає
З гостинцем і тато.
Та наш молодець
Уявив собі,
Що він –
Найкращий горобець.
– Я тут, – каже, – найсильніший,
Найкращий, найрозумніший!
Як тільки малята
На мить зазівались,
Гостинці нахабі
Зразу дістались.
Розжирів горобчик,
Став товстунець.
І каже зухвало:
– От який я молодець!
Я ж таки найрозумніший,
Найхоробріший і найсильніший!
Та дні пролітали,
Зростали малята.
– Ну, – каже матуся, –

Вже час і літати.
Змахнули горобчики,
Розправили крила
І спокійно із гніздечка
Вони полетіли.
Вже всі гороб'ята
Чудово літають,
Цвірінькають радо,
В повітрі співають.
А наш товстунець
Не може злетіти.
Хоч плач,
І кінець!
Бо їв забагато
Чужі він гостинці,
Сидить і сумує
У власній хатинці.
Зірвавсь на крила
І наш товстунець
І прямо додолю,
Нехай йому грець!
А там наш Тимко
У куцах спочивав.
Цей рижий хитрун
На здобич чекав.
Прожогом метнувся
До товстунця,

І казочці, певно,
Не було б кінця.
Якби не матуся,
Що рядом була,
На себе атаку
Вона прийняла.
Метнулась, як блискавка,
Вона на kota.
Лишилась в бою
Зовсім без хвоста.
Зірвавсь з переляку
І наш товстунець,
Злетів він на гілку.
І казці – кінець!
Лише Тимко сидів сумний
До ранку на ганку,
Бо залишився
Хитрунець без сніданку.

Як Андрійко вчився читати (казка)

Маленький Андрійко вперше прийшов до школи. Йому уже виповнилося сім років. Був урок читання. Учителька про щось розповідала дітям. Вони голосно повторяли за нею:

– М–а–ма, м–а, ма, разом буде – мама.

Але на кватирку у вікні сів горобчик і щось сердито цвірінькав. Андрійко хотів зрозуміти, про що говорив горобець своїм друзям, чому він сердився? Тому нічого не почув, про що говорила вчителька. Галина Іванівна ласкаво покликала Андрійка:

– Гей, Демченко, ти там що гаву помітив?

– Ні, не гаву, а горобчика – весело відповів Андрійко. – Дивіться, як він сердиться. Чому?

– Певно, він сердиться, що ти не слухаєш на уроці.

Учителька ласкаво посміхнулася, прогнала горобчика і зачинила кватирку.

Дома Андрійко з мамою сів читати Букварика. Букви він уже знав майже всі, а от як їх читати – ну ніяк не міг збагнути. Мама теж не знала, як йому пояснити, бо давно ходила до школи і нічого ніяк не пам'ятала.

– Давай, синочку, читати, – шептала вона. Оце яка буква?

– Ме.

– А оце яка?

– А.

– А як буде разом?

– Меа.

– Не меа, а ма!

Андрійко довго читав з мамою, але чому не меа, а ма, так і не збагнув.

Вночі йому снівся жахливий сон: сердитий горобець сів біля Андрійка, клюнув йому в носа і закричав:

– Не меа, а – ма! Не мео, а – мо! Не меи, а – ми!

Звук м, м, м, – зрозумів?

Андрійко з переляку закричав:

– Зрозумів!

Мама ласкаво взяла Андрійка за носика, бо тільки так вона могла його розбудити. Андрійко прокинувся, схопився і закричав:

– Мамочко, я зрозумів: М і А – буде МА, М і О – буде МО, М і И – буде МИ.

– МАМА, МАМО, МАМИ.

Мама посміхнулася ласкаво:

– Сон не тільки лікує, а й навчає.

Як Настуся помирила свої олівчики

Жила собі дівчинка Настуся. Вона дуже любила малювати. Малювала крейдою на паркані, на асфальті. Малювала паличкою на мокрому пісочку, вуглинкою на землі, і навіть у себе на руках.

І от її мрія збулася. На день народження матуся подарувала їй кольорові олівці й альбом. О! Скільки було радості! Цілий вечір дівчинка носилася з олівцями, поки тато не підстругав їх тоненько-тоненько.

А тут і спати час. Матуся вклала Настусю в ліжку, а поруч поклала олівці, бо дівчинка боялася, щоб вони ніде не ділися за ніч.

Коли все стихло, і Настуся міцно заснула, в коробочці, де лежали олівці, почалася розмова. Червоний олівець голосно заявив:

– Я найкрасивіший і найважливіший! Недаремно мене Настуся найбільше показувала всім і любувалася мною.

Решта олівців не могли стерпіти образи і зарепетували:

– Як ти смієш? – кричить зелений. Подивись, он усі листочки на деревах зелені. Чи можна без мене намалювати дерево, травичку, квіти?

Голубий поважно промовив:

– А небо? Ви бачили небо? Адже без голубого кольору воно було б зовсім сумним і непривабливим.

Жовтий тихо прошепотів:

– А якого кольору сонечко? Жовтий колір важливіший від усіх, бо без сонечка все б стало навкруги темне, сіре і холодне. Я найтепліший колір! От!

Тут не стримався чорний олівець, який сором'язливо мовчав, бо знав, що він не найкрасивіший:

– А земля якого кольору? Чи може щось бути без землі. Напевно, що – ні!

Всі олівці так захопилися себе вихвалити, що і не помітили, як надворі почало сіріти, і настав ранок.

Тільки тоді, коли Настуся заворушилася, всі олівці насторожено замовкли і чекали, що скаже їх господиня.

А Настуся встала, вмилася, почистила зуби, поснідала, бо вона так робила щодня.

Потім сіла до столу і почала малювати. Вона намалювала велике жовте сонце, голубе-голубе небо, дерева, вкриті зеленими листочками. На чорній землі цвіли білі, жовті, рожеві, червоні, сині квіти. Над ними літали різнобарвні метелики.

Всі олівці сміялися від щастя. Яку чудову картину створили вони разом з Настусею!

Чому дерева стали всі зеленими

Колись давно-давно всі дерева мали різнобарвне листя: червоне, рожеве, жовте, брунатне, зелене. Всі вони були дуже красиві і пишалися своєю красою.

Аж ось одного разу берізка не захотіла розмовляти із своєю сусідкою вільхою, бо вона мала темно-сірі листочки.

– Я така красива, на сонечко схожі мої листочки, виблискують, переливаються, мов золото, а ти ? Подивися на своє брудне листя, наче його ніколи й дощик не вмиває. Тьху! Яке некрасиве листя!

Вільха від образи заплакала, зашелестіла листочками, які тремтіли від хвилювання і сорому.

Всі дерева, які чули цю розмову, загули від гніву.

Відтоді і почалося: кожне дерево вихвалялося своєю красою і не помічало краси своїх давніх друзів.

Вітерець, який так любив бавитися листочками дерев, розчісувати їм коси, носився від дерева до дерева, намагаючись погасити сварку, але вона все більше розгорялась. Незвичайний тривожний гул стояв серед дерев.

– Мої листочки найкращі, – кричав клен.

– Пхи, подивися на моє чудове листя, – не вгамовувалася берізка.

– Мої чудові червоні листочки – прикраса всього лісу, – гудів бересклет.

Вітер у відчаї звернувся до Сонечка і попросив у нього допомоги. Сонечко подумало трішки, сховавшись за хмари, і вирішило зробити всі листочки на деревах зеленими. Всі одного кольору!

Тепер і вільха, і берізка, і клен, і всі інші дерева цілий рік стояли у зеленому вбранні. І лише в кінці літа, коли дерева прощаються із своїм чудовим одягом, Сонечко дозволяє їм полюбуватися своєю справжньою красою.

Настає осінь. Деревата готуються до зими. Стоїть золотиста берізка, неначе жар-птиця, опустивши вниз свої коси, милується своєю чарівною красою, задумлива і тиха, наче боїться, щоб сонечко знов не розгнівалося і не забрало в неї цю чарівну красу.

Нитка і голка

Сидить бабуса, вишиває для внучки вишиванку. Біля неї онука крутиться, спостерігає, вчиться і собі вишивати. Нитку в Голку затягує, бо бабуса погано бачить. Літає Голка в бабусиних руках, мов блискавка. А за нею тягнеться Нитка, лягає рівними рядочками. Красивий візерунок виходить!

Запишлася Голка:

– От яка я весела, яка я важлива! Без мене б такого візерунка не було. Сама Нитка не змогла б зробити такого візерунка, цю красу. Почула це Нитка, скік - і вискочила з вушка.

А тут і внучка десь побігла гуляти.

– От горе, – сказала бабуса. – Доведеться залишити роботу. Самою Голкою не пошиєш.

Мовчить Голка. А що тут скажеш?...

Яшко і Умка

Жили в господині маленький кумедний зовсім рябенький песик Умка і рижий, рижий кіт Яшко.

Дуже дружили Яшко з Умкою.

Разом пили молочко із мисочки, разом грали в м'яча по хаті, разом спали на диванчику, згорнувшись клубочком.

Та ось Умка підріс, став сильним і почав дошкуляти Яшкові. То за шию гризне, то за хвостик потягне, то за шкірку смикне. Відбивався, відбивався Яшко, а тоді й каже:

– Хіба це дружба? Ти радий, що сильніший.

І пішов геть до бабусі. Ось і кінець дружбі.

Умка приходить до Яшка в гості. Нудно йому одному. Але Яшко гордо залазить на тин і зовсім не звертає уваги на Умку.

Дружбою треба вміти дорожити!

Дав на лапу – спи спокійно!

Жив на світі Заєць. Такий собі маленький полохливий Зайчисько. Всього він боявся, всім заздрив, нікому навпроти і слова не міг вимовити. Ховався під кущами та заплутував сліди, щоб заховатися від ворогів. А їх у нього було дуже багато. І ось одного разу побачив зайчик, як господар Жалючого царства, старенький дідусь, заливав солодкий-пресолодкий мед у великі бідони і ховав їх у палатку. Навколо пахло так, ніби всі пахощі лісів і степів зібралися сюди.

Заєць меду не любив, але збагнув, що ці ласощі дуже любить Господар лісу – Ведмідь-Забіяка. Дуже лютий і злий був цей пан. Всі звірі його боялися, служили йому, ходили перед ним на задніх лапках.

І Зайчисько подумав, що дуже вигідно подружитися йому з господарем лісу. Підліз він до Господаря, низько кланяючись.

– Пане Ведмедику, дозвольте до Вас звернутися, слово сказати. Не гнівайтесь на мене за мою сміливість. Ви такий сміливий, сильний, добрий. Ведмідь зверхньо поглянув на Зайчиська, але йому дуже сподобалися його речі.

– Ну добре, слухаю тебе, кузько, хоча у мене дуже мало часу. Заєць упав на лапки, низько вклонився до землі і розповів Ведмедеві про свою знахідку. Він так

розмалював, які пахощі стоять біля Жалючого царства, що Ведмедеві аж дух перехватило. Він не міг втриматися від спокуси і побрів за Зайцем. Вони діждалися ночі, коли все стихло, Ведмідь заліз у палатку, схопив бідон з медом і швидко поволік його до лісу. Довго морочився з кришкою, але нарешті солодкий нектар струменем полився з бідона. Вволю наївся Господар солодкого меду, а потім сказав:

– Спасибі тобі, Зайчику, такого задоволення я ніколи не мав. Тепер ти під моєю опікою, живи спокійно.

З тих пір Зайчисько не боявся ходити по лісу як господар, високо задравши свою голову. Хотів було Вовк провчити зухвальця, та Ведмідь так його відчистив, що той обминав Зайчиська десятою дорогою і всім іншим наказав не зв'язуватися із Зайцем. А Заєць радий-радісінький!

– Дав на лапу – спи спокійно, – мугиче сам собі.

Чотири сестри

Жили на світі чотири сестри: Зима, Весна, Осінь і Літо.

Вони дуже любили одна одну і вирішили поділити порівну володіння, які залишив їм у спадок батько Рік.

Зима жила далеко на Півночі, в Лапландії, а Літо – в далеких теплих краях, де ніколи не буває холодно, завжди світить сонечко. Сестри були різні за вдачею, особливо виділялися Зима і Літо. Це була повна протилежність одна одній. Вони, звичайно, завжди сварилися між собою, але спокійні і врівноважені Осінь і Весна завжди стояли між ними і гасили сварки.

Перш, ніж вступала в свої володіння Зима, з її крутою вдачею, Осінь намагалася підготувати все на рідній землі до приходу її старшої сестри – Зими. Вона знімала листя з дерев, ховала траву в землю, пташок відправляла в теплі краї до сестри Літа, ховала рибок у глибину,

Коли закінчувалося володарювання Зими, естафету приймала ніжна лагідна Весна. Вона гасила холодний подих Зими, все готувала до літньої спеки, гарячого подиху Літа.

Так і живуть на Землі чотири сестри, змінюючи одна одну у своїх володіннях, а ми всі підкоряємося їм і зустрічаємо кожна з належною повагою і любов'ю.

Снігуронька

Зустріла Зима у своїх володіннях крутого за вдачею, як і сама, Мороза. Сподобалися вони один одному і одружилися. Після закінчення часу господарювання Зими, відправлялися з Морозом Морозовичем у свої володіння, і там, у далекій Лапландії, цілий рік тримають все у своїх жорстоких холодних руках. Народилося в них багато дітей: Віхола, Заметіль, Пороша, Завія, Хурделиця, Льодограй, Метелиця, Снігопад. Всі вони виростили в далекій Лапландії – сильні, незалежні, суворі. Коли наставав час царювання матінки-Зими, її діти відправлялися по світу, гуляючи по степах і полях, заглядаючи в кожен шпаринку, наводячи скрізь свої порядки. Ніжна, лагідна Пороша застеляла землю сніжком і приносила велику втіху дітворі. Добрий вайлуватий Снігопад намагався завалити снігом усі куточки і щілинки, а веселі і грайливі Метелиця і Завія носилися по землі, лякаючи все навколо. Добрий господар Льодограй заходився мости будувати на ріках і озерах, всі калюжі прибрав з доріг, щоб не заважали людям ходити і їздити. Весела, жартівлива і безтурботна Завірюха носилася з Вітром Вітрюгановичем по всій землі, заглядаючи у всі куточки, і рідко заглядала до матінки-Зими в гості.

Одного разу прилетіла додому, і в неї народилася донька Снігуронька. Білолиця, ніжна, лагідна Снігуронька завжди залишалася з Дідом Морозом і бабусею Зимою.

Вона нікуди не літала і ніколи нікого і нічого не бачила, крім білого снігу, льодів і полярного сяйва, яке вигравало різними кольорами і дуже тішило Снігуроньку.

Дідусь Мороз дуже любив свою внучку Снігуроньку. Він дарував їй дорогоцінні коштовності, одягав в розкішний одяг, обсипав сріблом. Росла Снігуронька і все кращою ставала, але завжди була сумна, задумлива, невесела. Вона рідко бачила своїх батьків, які налітали вихором додому і знову зникали невідомо куди. Матуся, в ці короткі хвилини зустрічі, наспівувала донечці свої оповідки про чудові далекі краї, красиві дерева і квіти, які так бояться її подиху, про птахів і звірів, які ховаються хто куди зможе від їхньої ходи, про людей, які зовсім не бояться Завірюхи.

Вона знову відлітала в свої мандри, а Снігуронька залишалася з Дідусем Морозом і бабусею Зимою і ставала ще сумнішою. Адже вона нікуди не літала й нікого і нічого не бачила, крім білого снігу. Дідусь Мороз дуже любив свою внучку, але ніяк не міг її розважити і розвеселити.

І ось одного разу він пообіцяв взяти її з собою, коли прийде час царювання бабусі Зими. Вони довго збиралися в далеку дорогу, але не так, як завжди. Готували різні дарунки дітлахам, щоб вони могли порадіти разом з його Снігуронькою. Тільки бабуся Зима взяла царський посох в руки, її діти розлетілися по світу наводити свої порядки, Дідусь Мороз і Снігуронька вирушили в далеку дорогу.

Перше, що побачила Снігуронька на землі, це була зелена ялинонька, яка виглядала з-під снігу і радувала око своєю барвистою зеленню. Снігуронька довго кружляла навколо ялинки, бавилася її голочками і попросила дідуся взяти її з собою. З чудовим деревцем вони зайшли в найпершу хатину, де були дітлахи. Діти побачили ялинку і гостинці, які приніс їм Дід Мороз, і від радощів почали танцювати навколо ялинки, вішаючи на неї різні іграшки, які були в будинку. Разом з ними танцювала, веселилася і Снігуронька. Такої веселої дідусь її ніколи не бачив.

Дідусь Мороз із Снігуронькою обходили хати, школи, дитячі садочки, де збиралася дітвора. Скрізь було чути сміх, пісні, радість.

Але скоро настав уже час повертатися їм додому, бо царювання бабусі Зими закінчувалося, а дідусь боявся, щоб його внученька не захворіла, не розтанула від сонечка.

Звістка ж про щедрого Діда Мороза і його чудову внучку Снігуроньку розлетілась по світу. З того часу, коли бабуся Зима займала свої володіння, Дід Мороз і Снігуронька збираються в гості до дітвори, всі готують найкращі подарунки. А діти готуються до зустрічі із своїми улюбленицями. Вони прикрашають ялинку – улюблене деревце Снігуроньки, вчать вірші, пісні, готують хороводи, щоб порадувати Дідуся Мороза і Снігуроньку, отримати від них подарунки.

Зустрічайте і ви їх, любі діти.

З НОВИМ РОКОМ!

Золота ниточка часу.

Хто знає, що таке час? А ніхто!

Біжить він золотою ниточкою у вічність, і немає йому ні початку, ні кінця. Ніхто не може його зупинити, ні продовжити. Люди, які завжди мають до всього діло, хочуть часто керувати часом. Попривидумували різних годинників: сонячні, пісочні, механічні, електронні і багато інших. Але час пливе собі, ніби немає йому ніякого діла до людських витівок. Говорять, що десь, на самій високій святій горі нашої Землі, сидить старенький - старенький дідусь з золотою бородою. Він із своєї бороди і плете час, який золотою ниткою пливе у вічність.

Коли народжується людина, їй відводиться час-точка золотої нитки. А на цій нитці протягом життя зав'язуються вузлики. Якщо справи хороші – зав'язується сонячний золотий вузлик, а якщо справи погані – вузлик в'яжеться темний, сірий.

Коли людина закінчує своє життя, нитка пливе у небо і там стає зірочкою. Коли людина робила хороші справи, зірочка горить яскраво – яскраво, і її промінці не дають людям забути про цю людину. Її пам'ятають і рідні, і багато-багато людей. А маленьку сіру зірочку одразу забудуть усі, ніби її й не було на Землі.

Суничка

Ви були колись хоча одного разу у лісі в червні місяці?
Не були? А жаль!

Ягідки-сунички такі смачні, що їх порівняти з іншими ягодами просто неможливо. А які вони запашні! Ніби шматочки червоних дорогоцінних камінців розкидали по лісових галявинах, які разносять чудові пахощі по всьому лісу. От тільки на людей, які хочуть зірвати ягоди – сунички, нападають зграї комарів-кровопивців.

Як і де появилися сунички, ці чарівні, чудодійні ягідки? Де взялися зграї комарів – кровопивців? Слухайте казку. Жив в одному лісі добрий хороший Лісничий. Він дуже любив ліс, дерева, всіх звірят, які жили у лісі охороняв їх від злих людей. Була у нього красуня дружина і маленька чарівна донечка Суничка.

Так ласкаво називав її тато. Вони жили дружною сім'єю. Часто вечорами сиділи біля свого чудового будинку, якого Лісничий збудував своїми руками, і співали пісень, які матуся складала сама. Біля них збиралися звірята, які їх зовсім не боялися, а весело вистрибували навкруги.

Та одного разу трапилася біда. Мама пішла до лісу по гриби і... не повернулася.

Лісничий з Суничкою довго її шукали, сумували. Ніде не було жодного сліду.

Пройшло кілька років, і лісничий привів у дім нову дружину. Вона була дуже красива і пишна, але зразу ж не злюбила Суничку. Дівчинка була така гарна, добра, ласкава, що зрівнятися з нею просто неможливо. Та і Лісничий з такою любов'ю говорив про те, як Суничка схожа на матір, що жінку брали заздрощі, вона вирішила при першій нагоді позбутися пасербиці.

Пройшло кілька років. Дівчинка піросла і стала ще красивішою і зовсім незалежною.

Але на країну напали вороги. Почалася війна. Всі чоловіки краю пішли захищати рідну землю. Пішов і Лісничий. Життя для Сунички стало нестерпним. До того ж мачуха була зв'язана з чаклунками.

– Коли ти не зникнеш з моїх очей, – крикнула вона одного разу, – я перетворю тебе на жабу.

І Суничка пішла у білий світ. Вона ішла лісом і гірко плакала. Де падали її сльозинки, виростали маленькі кущики, на яких згодом виростали червоні, запашні, дуже смачні ягідки – сунички.

Довго брела дівчинка лісом. Настала ніч. Вона присіла під кущиком, і вирішила перепочити. Біля неї стрибали зайчата, з'явився їжачок, а на дереві стрибали білочки. Але вони не могли розвеселити і порадувати свою улюбленицю.

Раптом над головою дівчинки розлилося якесь сліпуче сяйво, щось зашуміло, і на поляні перед дівчинкою опустилося щось подібне до велетенського жука, з

крилами і ніжками. Воно все блищало і переливалося сліпучими вогнями. Тихо відкрилися дверцята, і звідти вийшов красивий, статний хлопець у сяючому одязі. Він підійшов до Сунички і ласкаво заговорив незвичайною але зрозумілою мовою. Дівчинка його добре розуміла.

– Хто ти, дівчинко? Я за тобою давно спостерігаю. Ти цілий день плачеш. Чому? Не бійся мене, я тобі нічого поганого не зроблю.

Суничка слухала незнайомця і зовсім його не боялася.

– Хто ти? Звідки? Що це за чудернацька машина?

– А ти сідай до машини, я тебе покатаю і про все розповім.

Дівчинка погодилася, адже повертатися до мачухи не було в неї сили. Ніхто її не чекає вдома. Та і хлопець був такий хороший, що дівчинка йому повірила.

Вони сіли в чудовий Зореліт і помчали з такою швидкістю, що Суничка закрила від страху очі і наче поринула в тихий спокійний сон. Машина була зроблена так, що в ній людина почувала себе ніби в звичайному літаку.

Коли дівчинка прийшла до тями, невідомий розповів їй, що звати його Вихор, а живе він на далекій – далекій планеті, яка зветься Земля-2. Чому так?

– Мої предки колись давно-давно, ще до всесвітнього потопу, жили на Землі. Люди тоді досягли такої цивілізації, такого розвитку, що вільно літали над Зем-

лею на маленьких літальних апаратах, замість машин, які їздять у вас по дорогах зараз. Вони кружляли над Землею, мов птахи.

Вчені зробили такий корабель, який міг помчати їх у далекі світи, на інші планети.

Коли почався потоп на Землі, кілька сімей вчених сіли в зореліт, взяли з собою трішки різного зерна, по парі курей, кіз та інших корисних тваринок і помчали в далекі світи. Вони перетнули кілька Галактик і потрапили на планету, яка була дуже схожа на Землю. Там були вода і повітря, значить, можна було жити. Але все тут було незвичайне.

Росли велетенські дерева, кущі, трави в ріст людини. Щоб жити, треба було вивчити все навкруги. Адже на планеті могли бути розумні небезпечні створіння, які б захищали рідну планету від пришельців, могли бути страшні звірі, які могли б знищити і людей, і все те, що вони привезли з собою.

Почалося освоєння нового дому. Найперше – треба було збудувати якесь житло, щоб можна заховатися від звіра чи непогоди. Потім слід вивчити все навкруги, облетіти всю планету, а для цього в них був Зореліт. Для машини потрібне було пальне. Та і їсти щось треба. Тисячі питань, на які треба було шукати відповіді. Але головне — тут жити можна — є повітря, вода і тепло, без яких життя неможливе.

І життя на новій планеті почалося. Збудували кілька жител для кожної сім'ї, вивчали природу навколо новозбудованого селища. Далеко відходити боялися, щоб не потрапити в пастку. Готували Зореліт для обстеження нової планети.

А нова планета була багато в чому подібна до рідної Землі: повітря було чисте – чисте, де дихалось на повні груди; в ріках текла чиста прозора вода, де плавали якісь створіння, зовсім не схожі на наших риб; в повітрі літали птахи з довжелезними крилами; на землі було безліч великих і малих тварин. Вони були такі чудернацькі, які тільки може змалювати людська уява. І все оце жило, бігало, дихало, оточувало людей з усіх боків і не звертало ніякої уваги на пришельців. Але треба було бути дуже обережними, уважними, щоб не потрапили в халепу.

Найперше – зробили кілька маленьких літачків, щоб вивчати все навкруги з повітря, бо на землі скрізь чатувала невідомість. Пізніше, за допомогою Зорельоту, облетіли всю планету. На щастя, розумних створінь не виявили. Так люди стали господарями нової, невідомої, чудової планети Земля-2.

Життя ішло своїм шляхом. Спочатку було кілька сімей. Потім народжувались діти, внуки. Створювались нові сім'ї, і людське плем'я розросталось. Люди жили дружно і щасливо. Та і вік людський на новій планеті був в два, три рази довший.

Та далека рідна Земля притягувала їх, як магнітом. Вона всім часто снилася.

– Що там? Чи зникла вода? Чи є життя на Землі?

Адже проходили роки, сторіччя, життя на Землі-2 розцвітало, а легенда про далеку рідну планету жила, передавалася з покоління в покоління і манила все нові й нові людські уми.

Вчені, які створювали чудові Зорельоти раніше, почали творити нові й нові кораблі, щоб подорожувати в просторі. Народжувалися, виростали і міцніли нові покоління, які приймали естафету батьків і мріяли відвідати свою рідну планету – Земля. І навіть мова зберігалася віками.

На Землі-2 було багато різноманітних корисних копалин і навіть таких, яких люди не знали на Землі. Вчені будували маленькі літаки, які, мов метелики, літали навколо Землі-2. Вони створювали і кораблі, які літали в космічному просторі, мов птахи.

Часто в зоряному небі на Землі люди помічали зірку, яка, мов блискавка, пролітала і зникала.

Це далекі родичі – земляни відвідували рідну Землю. Спілкуватися з людьми пришельцям заборонено.

Далекі родичі бачили, скільки зла, неправди, воєн було на колись чудовій планеті. Вони боялися, щоб і на їхній чудовій Землі не було б такого. Хоча часто наші люди потрапляли на ту далеку чудову планету, але по-

вернутися назад ніколи не змогли, бо треба, щоб нова кров поповнювала ряди землян-2.

І от цього разу Вихор порушив заборону і заговорив з Суничкою. Вона була така гарна і нещаслива, вбита горем, що його серце не витримало. Забравши Суничку, він швидко відірвався від Землі і полинув до своєї рідної планети. Суничка в напівсні линула в космічному просторі і скоро опинилася на новій планеті, на якій тепер доведеться їй жити. Вона зачудовано дивилася на зовсім незнайомі дерева, квіти, звірят, які зустрічалися повсюди. Було цікаво і страшно, але поруч був Вихор, цей чудовий чоловік, якому вона повірила і зовсім не боялася. Дівчинка швидко почала звикати до нового життя, до нових людей, яких було дуже багато. Адже пройшли тисячоліття, і люди розселилися по всій планеті. Та і звичаї у них були де в чому схожі на наші. Кругом бігала весела дітвора. Мова була трішки знайома, хоча, звичайно, багато чим відрізнялася, адже пройшли тисячоліття, коли люди покинули рідну Землю.

Одного разу, подорожуючи з Вихором на своїх маленьких літачках, Суничка помітила жінку і закричала від радості. То була її матуся, яку одного разу захопив один із прибульців. Вона вразила його своєю красою, і прибулець не витримав, заговорив до неї, і майже силою, забрав до Зорельоту. Все було добре на Землі-2, але бідна жінка дуже сумувала за своєю донечкою і коханим чоловіком.

Після зустрічі з Суничкою, матуся вперше посміхнулася і заплакала. В неї вже було двоє дітей, але Вихор пообіцяв наступного разу привезти її чоловіка.

Проходять роки. Суничка із своїм милим Вихором народили багато землян-2, жили щасливо. Вихор виконав просьбу Сунички і привіз її батька. Вони всі були щасливі на новій планеті. Мачуха давно померла.

А в наших лісах і досі ростуть чарівні ягідки-сунички. Їх оберігають злі, кровожерливі комарі. Це зла мачуха зачарувала своїх слуг, зробила їх комарами і послала шукати свою непокірну пасербицю, коли повернувся, Лісничий і наказав знайти доньку.

– Без неї не повертайтеся, бо ви ніколи не станете людьми.

Слуги Суничку не знайшли і назавжди лишилися кровожерливими комарами, які нападають на кожного, хто хоче зірвати ягідку – суничку, адже їм і досі хочеться стати людьми. А чарівна краса Сунички і пахощі її парфумів назавжди лишилися на ягідках – СУНИЧКАХ.

Сніжинонька

Жили собі дідусь і бабуса. Все в них було: і їсти, і пити, і гарний будинок, і одяг прекрасний. Але радості не було, бо не щебетали в їхньому домі діточки маленькі.

Ось одного разу сидять вони край столу, сумні – невеселі, і мріють про те, що б було, коли б оце у них з'явилася донечка. Сталося це якраз під Новий рік.

А ми знаємо, що під Новий рік мрії часто збуваються.

Надворі гуляла Віхола із своїми донечками – Сніжинками. Раптом одна сніжиночка підлетіла до віконечка дідуся і бабусі, перетворилась на малесеньку дівчинку і постукала у віконце. Бабуса першою помітила дівчатко і закричала від радості. Дідусь кинувся до віконечка і відчинив кватирку. Дівчинка – сніжинка пурхнула до хати і почала рости по хвилинах. Дідусь з бабусею і слова не могли мовити. Тільки радісно і здивовано спостерігали за дивом. А дівчинка – Сніжинка весело засміялася і мовила ласкаво:

– Я побачила у віконце, що ви сумуєте в таку чудову Новорічну ніч і вирішила вас розвеселити. Чи дозволите мені у вас пожити? Я буду слухняною донечкою у вас, допомогати по господарству. Бабуса кинулася до неї, обняла і ласкаво запросила:

– Залишайся, люба, ми будемо дуже раді, дорога Сніжинонько.

І Сніжинонька залишилась жити в дідуся з бабусею. А вони, раді – радесенькі, одягали її в найкращій одяг, годували найсмачнішою їжею. Сніжинонька виросла, стала красунею, часто гуляла з сільськими подружками в сніжки, каталася на саночках з гори, на лижах і ковзанах. Дідусь з бабусею не натішались нею, а вона, ніжна і ласкава, як ластівка, намагалася їм догодити.

Пройшла зима, настала весна. Сонечко все більше припікало, а Сніжинонька ставала все сумнішою, почала худнути щогодини. Дідусь з бабусею все робили, щоб її розвеселити, але ніщо не допомогло. Одного разу, на Івана Купала, подружки запросили Сніжиноньку гуляти до лісу. Вони плели вінки і пускали на воду. Сплела і Сніжинонька, пустила його на воду, але віночок покрутився і пішов на дно.

Тут підбігли хлопці, підхопили дівчаток за руки і побігли всі стрибати через вогнище. Стрибнула і Сніжинонька, та раптом перетворилася хмаринкою і полинула в небо.

Прийшли подруженьки додому, а Сніжиноньки немає. Горюють дідусь з бабусею, плачуть і все кличуть свою донечку. Одного разу налетів Вітер, приніс чорні, темні хмари і полинули з хмар струмочки води. Дідусь з бабусею сиділи над віконечком і раділи, що нарешті пішов дощик, і все навколо оживе, зазеленіє. Раптом перед ними з'явилася краплинкою їхня Сніжинонька ще

красивіша, ніж була раніше. Вона обняла своїх рідненьких дідуся і бабусю і сказала:

– От тепер я назавжди втекла від злої мачухи, звільнилась від її чарів і навіки буду жити з вами.

Чотири рядочки для сина і дочки

***

– Дзень-дзелень. Дзень-дзелень!
Виграє скрізь цілий день.
Це струмочки навесні
Шлють нам радісні пісні.

***

Наша киця із криниці
Принесла собі водиці.
Напилась, помила ніжки
Й відпочити лягла в ліжко.

***

Пальма гавкає завзято,
Стереже подвір'я, хату.
Знає хитра, що за це
Дають кісточку й м'ясце.

***

Ось горобчик на кілочку
Обдурив матусю-квочку.
Між курчатами стрибає,
А вона не помічає.

***

У Людмилки в нас під ліжком
Завелась домашня мишка.
Люда з нею дружить нишком,
Береже мишку від кішки

***

Ходить гордо наш індик,
Кланятися він не звик.
Як надметься гордо він:
– Чим я гірший, ніж павлін?

***

Курочка знесла яйце,
Сповістила всіх про це:
-Куд-кудах! Куд-куди!
Я господиня хоч куди.

***

У Сашка болить живіт,
Бо читати треба.
З нього вже сміється й кіт:
– Отакий ти ледар!

***

В гусака багато діла:
Стереже сім'ю він вміло.
Гордо голову тримає,
Все навколо помічає.

***

Мама каже, що в корови
Молоко на язиці.
Я питаю в мами строго:
– Для чого ж дієчкі оці?

***

Пухнастики кроленята
Моркву всі гризуть завзято
Гострі зуби вони мають.
Що завгодно подолають.

***

Всі синички, мов сестрички
Схожі між собою.
До моєї годівнички
Вмить летять гурьбою.

***

Каченята всі оці
Рекордсмени – молодці,
Лиш з яєчка вилізають,
Зразу в воду всі пірнають.

***

За горобчиком погнався
Наш лукавий кіт.
На вершок дерева забрався,
Сам того перелякався.
З переляку він гукає:
– Няв! Ня-я-в!

***

Толя плаче, є причина:
Поламалася машина.
Тато каже: - Не плач синку,
Купимо нову машинку.

***

По рейках мчить, хитається,
За поводок тримається.
Сідай скоріш, не зівай
Покатає нас (що?) трамвай.

***

Мчить по вулиці машина,
Не потрібно їй бензину.
Вгорі у неї довгий вус.
Електрика веде (що?) тролейбус.

***

Лялька спить, а Люда тихо
Колискову їй співає:
– Спи, маленька, обмине лихо,
Мама тебе зберігає.
А-а-а-а-а-а!

***

Слоник плаче гірко, гірко.
Мама десь далеко.
– Передайте їй привіток, -
Просить він лелеку.

***

Дощ шумить, дощ шумить
Землю напуває.
А у лісі скрізь грибочки
Радо підростають.

***

За вікном все вітер виє,
Виє, завиває.
А в кімнаті всім лялькам
Люда книжку читає:
– Тут малюнків так багато,
Все вам треба розказати.
Щоб усі мої маленькі
Виросли розумненькі.

***

Півник голосно гукає:
– Ку-ку-рі-ку! Ку-ку-рі!
Я господар в цьому домі.
Я господар у дворі.

***

Галя глянула в віконце,
А там сходить ясне сонце.
Галя ручки простягає,
Галя сонечко вітає.

***

Зажурилася Маринка,
Що сонце закрила лукава хмаринка.
Мама каже:
– Гуляти підеш, донечко,
Коли вигляне сонечко.

***

В небі линуть журавлі,
Весело курличуть.
Вони весну на крилі
За собою кличуть.

***

Мурчик наш скрутивсь клубочком,
Носика ховає.
– Буде холодно, мороз.
Він завжди відгадає.

***

А-а-а-а-а-а!-
Мама пісеньку співа.
А Андрійко – пустунець
Спати не хоче. І кінець.

***

Ой зима, зима, зима,
Ніжна, біла, чарівна.
А казкової пори
Дід Мороз прийшов з гори.
З подарунками.

Зарядка

На зарядку ти ставай,
Не лінився, друже.
Для здоров'я це тобі
Допоможе дуже.

Заряди свої ти ручки,
Не боліли щоб від ручки,
Коли будеш ти писати,
Букви старанно вивчати.

Ніжкам також дай зарядку
Теж зроби для них зарядку
Будеш бігати ти швидко
Хай усіх беруть завидки.

І водиці ти не бійся,
Після зарядки обмийся
Хай струмує кров по жилах,
Будеш статний і красивий.

Горобина ніч
(пам'ятка для батьків)

У нас у домі горобина ніч бушує,
Ніхто, крім нас, цього не бачить і не чує
Хоча гримлять і тато й мама,
Аж стугонять віконні рами.

Татусь доказує своє,
А мама й слухати не хоче.
На кухні лише сльози лє,
Та посудом грізно гуркоче.

Татусь в газету втупів очі,
Неначе він її читає.
А мама поглядає скося
І долю свою гірку проклинає.

Чому гримлять громи у нашім домі,
Ми з братиком так і не збагнули.
Та мама й тато, у пориві гніву,
Про нас, напевно, і забули.

А вранці все було так тихо і спокійно,
Матуся, мов сонечко, посміхалась.
Де? Звідки узялось це лихо?
Хоча б скоріше горобина ніч кінчалась.

Як гарно жити, коли у домі спокій
Коли татусь із мамою сміються.
Коли замість громів приносить тато квіти,
І сльози матусі не ллються.

Молитва за Україну

Дай, боже, нам усім оце здолати:
Роздори, сварки, вибори усі,
Щоб Україна, рідна наша мати,
Могла б зажити в щасті і красі.

Земля у нас квітуча і багата,
А люди працьовиті, дорослі і малі.
Дай, Боже, нам біди пережити,
Зажити в щасті, в мирі на своїй землі.

Повсюди, скрізь – на заході і сході,
Ми, українці, молимо тебе,
Щоб дав нам спокій, злагоду в народі,
І жити в пісні, любові і труді.

О, Україно, рідна наша нене!
Землі святішої немає на землі.
Молитись будемо щоночі і щоденно,
Щоб світло дружби нам побачити в імлі.

ЗМІСТ

Осінь – чарівниця	3
Листопад	5
Вересень	6
Осінні барви	7
Листопад	7
Ластів'ята	8
Осінь	9
Жур-жур-журавлики	10
Перше вересня	11
Осінь	12
Берізка	13
Дружнє коло	14
Вересень	15
Хлібороб	16
Прощання	17
Осіння троянда	18
Весняні передзвони	19
Березень	21
Навесні	22
Ластівки	23
Пагінець	23

Березень	24
Пролісок	25
Фіалочка	25
Квітень	26
Травень	27
Весняні струни	28
Весняне розмаїття	29
Дивна сопілка	30
Сонце	31
Бузкове щастя	32
Ластівки	33
Соловейко	35
Жайворонок	36
Травневий дощик	37
Діма і сонечко	38
Гордий слухач	39
Жайвір і синичка	40
Метелик	41
Весна	42
Будь собою	43
Весняночка (дитяча пісенька)	44
Ой весна (пісня)	45
Весна на Краснокутщині	46
Зимонька-зима	47
Грудень	49
Новорічна	50
Пиріг зникає	51

Віхола	51
Зимовий словник	52
Веселий танок	53
Хуртовина	54
Берізка	55
Січень	56
Зимонька-зима	57
Пушок	58
Хурделиця	59
Живі барометри	59
Відлига	60
Бурулька	61
Килим матінки-зими	62
Пташина їдальня	63
Пороша	64
На засніженій горі	65
Сніжиночка	66
Новий кожушок	67
Радість	68
Воробей	69
Новорічна ніч (пісня)	70
Літо-літечко	71
Червень	73
Липень	74
Серпень	74
Літній вечір	75
Дощик	76

Вечір після дощук	77
Марева	78
Шовковиця	79
Хитрячок-боровичок	80
На добраніч	80
Розмова на горбочку	81
Господиня	82
Вечір	83
Зустріч з морем «Ніч»	84
Радість	85
Наша екскурсія	86
Ти на землю прийди	88
Сонечко моє	89
Веселка	90
Ранок на морі	90
Не злякались	91
Хвилечка морська	91
Лялька	92
Вічність	93
Дары землі	94
Живодійна сила	97
Сінокіс	98
Літо-літечко (пісня)	99
Бджілка (пісня)	100
Жоржини (пісня)	101
Чарівна краса	102
Я люблю Україну	103

Україно моя	105
Як тебе не любити	106
Рідному краєві	106
Люби мене	107
Земле моя	108
Я люблю Україну	109
Моя річечка	110
Полтавщино моя	111
Рідна мова	112
Шануй мене	113
Розлука	114
Земля жива	115
Життєві дороги (пісня)	116
Країна дитинства (пісня)	118
Слід на землі	119
А час летить!	121
Мороз	122
Хай пісня єднає народи мої	123
Яка пору року?	124
Мої долоньки	125
Даша і козенятко	125
Хто кого?	126
Посади, синочку, деревце	127
Орел краснокутської землі	128
Полечу я птахом над землею	129
Батьківська криниця (пісня)	130
Хто як голос подає	131

Родинний вогник	134
Казка зимового лісу	135
Ой сиділа матусенька у вишневім садочку	137
Не рубай калину	138
Надія, Віра і Любов	139
Весела абетка	140
Плач зеленого деревця	147
Щастя – жити на землі	148
Наш клас	149
Прощальний вальс (пісня)	150
Мрія (пісня)	152
Вишиванка	154
Новий день	155
Першокласниця	156
Моїм випускникам	157
Святий Миколай!	159
Я себе перемагаю	160
Шість плюс сім	161
Дитяча мрія	162
Краснокутська я донька щаслива	164
Мамині очі	165
Не було б у нас зими (пісня)	166
Школа – ти доле моя (пісня)	168
Краснокутчаночка	170
Троянда	171
Колискова	172
Журавлі	174

Родина (пісня)	175
Дорога в дитинство	176
Мрія (пісня)	177
Ой сиділа матусенька	178
Гімн Краснокутському (пісня)	179
Посадили красоленьку	181
Пісня про пісню	183
Коровай на столі	184
Мамина хата	185
Заспівай мені мамо	187
Гімн школі (пісня)	188
Голуб миру й щастя на землі (пісня)	189
Додому	190
Дорога в світ	192
Казки Чарівного світу	193
Товстунець	195
Як Андрійко вчився читати	199
Як Настуся помирила свої олівчики	201
Чому дерева стали всі зеленими	203
Нитка і голка	205
Яшко і Умка	206
Дав на лапу, спи спокійно	207
Чотири сестри	209
Снігуронька	210
Золота ниточка часу	213
Сунічка	214
Сніжинонька	222

Чотири рядочки для сина і дочки	225
Зарядка	231
Горобина ніч (пам'ятка для батьків)	232
Молитва за Україну	233

Літературно-художнє видання

Кабашна Ольга Михайлівна

БАРВИ РІДНОГО КРАЮ

(українською та російською мовою)

Комп'ютерний набір – Ніна Носенко, Людмила Квітчатa

Комп'ютерна верстка – Олександр Боев

Дизайн обкладинки – Ольга Рибка

Оформлювач – Ярослав Кабашний

Редактор – Ярослав Кабашний

Підписано до друку _____._____._____ р. Формат 60x84/16

Папір офсетний. Друк офсетний. Ум. Друк. Арк. 12,5.

Наклад _____

61003, м. Харків, майд. Конституції, Палац Праці

Надруковано з матеріалів автора

«COPY-SERVICE»

Меценат книги
Ольги Кабашної

«Барви рідного краю»

ТОВ «МАК РЕАЛ ГРУПП»
м. Макіївка, Донецька обл.
